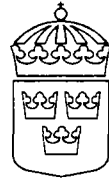

Kulturutskottets betänkande

1989/90:KrU17

Anslag till allmän kulturverksamhet m.m.

1989/90
KrU17

Sammanfattning

I betänkandet behandlas förslag i budgetpropositionen till medelsanvisning under de tre anslag som tas upp under rubriken Allmän kulturverksamhet. I anslutning härtill behandlas ett stort antal motionsyrkanden rörande anslagen. Vidare behandlas motioner som avser övergripande kulturfrågor.

I ett inledande avsnitt om de övergripande kulturfrågorna behandlas med anledning av motioner bl.a. frågor om de kulturpolitiska målen, om en utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut, om olika faktorer av betydelse för att främja kulturen, om upprättandet av ett antal s.k. nationalscener utanför Stockholm och andra regionala kulturfrågor, om sponsring, kulturfonder och andra insatser för att ekonomiskt stödja kulturverksamhet. Utskottet anser att riksdagen bör förordna att regeringen tar ett nytt initiativ för att lösa frågan om en ny musikteaterbyggnad i Göteborg. I övrigt avstyrks samtliga motionsyrkanden i denna del.

Regeringens förslag till medelsanvisning till Statens kulturråd och till Bidrag till samisk kultur tillstyrks. Sistnämnda anslag uppräknas väsentligt.

Anslaget Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. omfattar ett trettiotal anslags- eller delposter. I fråga om dessa poster tillstyrker utskottet regeringens förslag med följande ändringar eller preciseringar på grundval av motionsförslag. En höjning utöver vad regeringen föreslagit föreslås av bidraget till Centrumbildningar med 700 000 kr till 5 712 000 kr., av bidraget till Invandrarinstitutet med 100 000 kr. till 437 000 kr., av bidraget till Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. — främst för att stödet till viss organisation skall kunna ökas till visst av utskottet preciserat belopp — med 100 000 kr. till 1 378 000 kr., av bidraget till Vadstena-akademien med 275 000 kr. till 1 200 000 kr. och av bidraget till Svenska föreningen Norden med 1 599 000 kr. till 6 590 000 kr. Totalt föreslås en medelsuppräknings i förhållande till regeringens förslag med 2 774 000 kr. till 99 405 000 kr.

Vid betänkandet har fogats 53 reservationer och 3 särskilda yttranden.

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1989/90:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) under G. Kulturverksamhet m.m. avsnittet Allmän kulturverksamhet m.m.

dels under punkt G 1 (s. 330—331) föreslagit riksdagen att

1. till Statens kulturråd för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 19 529 000 kr.

dels under punkt G 2 (s. 331—340) föreslagit riksdagen att

2. till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 96 631 000 kr.

dels under punkt G 3 (s. 340) föreslagit riksdagen att

3. till Bidrag till samisk kultur för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 5 429 000 kr.

Motioner

1989/90:Kr210 av Marianne Andersson i Vårgårda och Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statligt stöd till Lödöse museum.

1989/90:Kr213 av Ulla Tillander m.fl. (c,fp,mp) vari yrkas att riksdagen föreslår regeringen att till Form/Design Center i Malmö utdela ett anslag på 770 000 kr.

1989/90:Kr227 av Jan Hyttring m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att till resp. organisations kulturverksamhet (bil. 10 anslag G 2) anvisa bidrag enligt följande: Folkparkernas centralorganisation 5 116 000 kr., Folkets husföreningarnas riksorganisation 2 463 000 kr., Bygdegårdarnas riksförbund 771 000 kr., Våra gårdar 414 000 kr.,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om användandet av 2 milj.kr. av kulturrådets utvecklingsanslag (bil. 10 anslag G 2) till projektverksamhet på de kultursvaga orterna,

1989/90:Kr228 av Lars Sundin och Kenth Skårvik (fp) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) delposten Immigrantinstitutet (2.9) för budgetåret 1990/91 anvisar 200 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1989/90:Kr230 av Ingela Mårtensson m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om angelägenheten av att en ny musikteater i Göteborg kommer till stånd.

1989/90:Kr231 av Alexander Chrisopoulos och Viola Claesson (vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om angelägenheten av ett regeringsinitiativ för en ny musikteater i Göteborg.

1989/90:Kr241 av Eva Goës och Kaj Nilsson (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om investeringsbidrag till lokaler till läns museet i Härnösand.

1989/90:Kr243 av Hans Nyhage (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att anslaget för budgetåret 1990/91 till Immigrantinstitutet i Borås genom en omfördelning av anslaget inom anslagsposten G 2. Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (prop. 1989/90:100 bil. 10) skall utgå med ett till 537 000 kr. ökat belopp.

1989/90:Kr245 av Lennart Brunander (c) vari yrkas att anslaget till Immigrantinstitutet höjs med 100 000 kr. för att möjliggöra inrättandet av en kvalificerad bibliotekarietjänst.

1989/90:Kr254 av Gullan Lindblad och Göthe Knutson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att möjligheten till sponsring bör undersökas för att förverkliga angelägna kulturprojekt.

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:A423.

1989/90:Kr255 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär en samlad utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut i enlighet med vad som anges i motionen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturens roll som regional utvecklingsfaktor,

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag om utveckling av ett riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna och en översyn av Riksteaterns, Rikskonserters och Riksutställningars roll i enlighet med vad som anges i motionen,

4. att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag om ett utvidgat nationalscensbegrepp i enlighet med vad som anges i motionen,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kostnadsfria boklån,

8. att riksdagen hos regeringen begär analys av kulturens ekonomiska villkor i vårt land och utformning av ett långsiktigt mål för statens kultursatsningar i enlighet med vad som anges i motionen,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna de riktlinjer för sponsring som anges i motionen,

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vidgad användning av beställningar för att främja kulturellt skapande,

12. att riksdagen hos regeringen begär att förslag framläggs senast i vårens kompletteringsproposition om användning av nyemission av aktier för att förstärka ekonomin för de kulturinstitutioner som drivs i bolagsform i enlighet med de riktlinjer som anges i motionen,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av fasta anslag i stället för lönebidrag,

14. att riksdagen hos regeringen begär att proposition med treårsramar för kulturen framläggs i enlighet med de riktlinjer som anges i motionen,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statens kulturråds uppgift vid införande av treårsramar för kulturen,

16. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslagsstrukturen i framtiden,

17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om representation och uppdragsrotation i styrelser och nämnder.

1989/90:Kr256 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturpolitikens inriktning på frihet, mångfald och kvalitet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att ge alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om familjens roll för bevarande av en levande kulturtradition,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förskolans arbete,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skolans kulturansvar,

7. att riksdagen beslutar att avskaffa statens kulturråd,

8. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ny organisation för en decentraliserad fördelning av det offentliga stödet till kulturen,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturinstitutionernas och kulturorganisationernas ansvar för marknadsföringen,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om sponsorstöd till kulturen,

11. att riksdagen hos regeringen begär förslag om inrättande av kulturfonder i enlighet med vad som i motionen anförts,

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av fasta tjänster inom den offentligt finansierade kultursektorn,

17. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen under två år skall avsätta hälften av överskottet från Penninglotteriets kulturlotteri till finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm och att staten därtill skall bidra med ett belopp som motsvarar insamlade sponsorbidrag,

19. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att regeringen under två år skall avsätta hälften

av överskottet från Penninglotteriets kulturlotteri till finansiering av en musikteater i Göteborg och att staten därtill skall bidra med ett belopp som motsvarar insamlade sponsorbidrag,

1989/90:Kr257 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att de kulturpolitiska målen bör kompletteras med dels ett krav på konstnärlig kvalitet, dels ett krav på rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslagsstrukturen för Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2),

3. att riksdagen med hänvisning till vad i motionen anförts om Föreningen Handarbetets vänner till Bidrag för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) för delposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar 200 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

4. att riksdagen till Bidrag för utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) för anslagsposten Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för budgetåret 1990/91 anvisar 275 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

5. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet (G 2) för delposten Centrumbildningar för budgetåret 1990/91 anvisar 700 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

1989/90:Kr258 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för kulturpolitiken,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att 1 % av statsbudgeten bör avsättas för kulturella ändamål,

3. att riksdagen begär att regeringen i kompletteringspropositionen återkommer med förslag om kultursatsningar i enlighet med vad som i motionen anförts,

4. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en särskild kulturfond i enlighet med vad som anförs i motionen,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att sponsring inom det allmänna kulturlivet ej bör förekomma.

1989/90:Kr259 av Nils-Olof Gustafsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturinsatser i Jämtlands län.

1989/90:Kr260 av Lahja Exner och Berndt Ekholm (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av medel till Immigrantinstitutet.

1989/90:Kr261 av Berith Eriksson m.fl. (vpk,s,m,fp,c,mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ett kurdiskt kulturcentrum i Sverige.

1989/90:Kr264 av Karin Israelsson m.fl. (c) vari yrkas

1989/90:KrU17

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Norrlandsoperan som en nationalscen,

1989/90:Kr267 av Kristina Svensson och Magnus Persson (s) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behov av investeringsbidrag i nya former för byggande av kulturlokaler.

1989/90:Kr269 av Bo Holmberg m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till nya lokaler till läns museet -- Murberget -- i Västernorrland.

1989/90:Kr271 av Ingvar Johnsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd för byggande av museum i Lödöse.

1989/90:Kr272 av Ulla Orring (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samebiblioteket som ett riksintresse,

2. att riksdagen för budgetåret 1990/91 inom ramen för anslaget till samekulturen avsätter 250 000 kr. för de samiska samlingarna.

1989/90:Kr290 av Ingrid Sundberg m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att till Statens kulturråd för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag av 15 529 000 kr.,

2. att riksdagen beslutar att anslaget Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet minskas med 6 milj.kr. i förhållande till regeringens förslag,

3. att riksdagen beslutar att anslaget till Folkparkernas centralorganisation minskas med 500 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

4. att riksdagen beslutar att anslaget till Folkets husföreningarnas riksorganisation minskas med 500 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

5. att riksdagen beslutar att anslaget till Baltiska institutet ökas med 200 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

6. att riksdagen beslutar att anslaget till Konstfrämjandet minskas med 500 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

7. att riksdagen beslutar att anslaget till Sveriges konstföreningars riksförbund ökas med 500 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

8. att riksdagen beslutar att anslaget till Handarbetets vänner ökas med 100 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

9. att riksdagen beslutar att anslaget till Drottningholmsteatern ökas med 500 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

10. att riksdagen beslutar att anslaget till Vadstena-akademien ökas med 275 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om specifikation av delposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m.,

12. att riksdagen beslutar att delposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. ökas med 200 000 kr. i förhållande till regeringens förslag,

13. att riksdagen avslår regeringens förslag att anvisa 7 280 000 kr. för Kultur i arbetslivet,

14. att riksdagen beslutar att för förstärkning av de internationella kulturkontakterna till Svenska institutet anvisa 500 000 kr. utöver regeringens förslag,

15. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 84 126 000 kr.,

1989/90:Kr291 av Torsten Karlsson (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att vid fördelning av bidragen till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet stödet till Vadstena-akademien ökas.

1989/90:Kr292 av Roland Larsson m.fl. (c,m,fp,vpk,mp) vari yrkas

1. att riksdagen för budgetåret 1990/91 beviljar Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien ett förhöjt anslag med 335 000 kr.,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om formerna för bidragsgivningen till Vadstena-akademien.

1989/90:Kr293 av Alexander Chrisopoulos (vpk) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att kulturrådet får i uppdrag att ta erforderliga initiativ för att inrätta ett körcentrum.

1989/90:Kr294 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen för budgetåret 1990/91 till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. anslår 4 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit som stöd till Kultur i arbetslivet.

1989/90:Kr295 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen under Utbildningsdepartementet, bil. 10, G 2 Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. anslår 1 200 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit som stöd till centrumbildningar.

1989/90:Kr296 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen under anslaget G 2 Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. beslutar anslå 1 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit, att disponeras av konstnärsnämnden för stöd till olika former av barnkultur.

1989/90:Kr302 av Rune Thorén m.fl. (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om angelägenheten av att en ny musikteater i Göteborg kommer till stånd.

1989/90:Kr307 av Göthe Knutson och Gullan Lindblad (båda m) vari yrkas

3. att riksdagen hos regeringen begär att ett investeringsbidrag för byggande av kulturbyggnader — med prioritering av läns museernas behov — inrättas,

1989/90:Kr336 av Anders Castberger m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samfinansierade lösningar för turist- och kulturprojekten Dalslands kanal och Lödöse medeltidsmuseum.

1989/90:KrU17

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:A443.

1989/90:Kr338 av Jan Hyttring m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturrådets roll,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ordning för fördelning av vissa medel för budgetåret 1990/91 samt disposition av anslaget Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2), särskilt delanslag 1 Till kulturrådets disposition,

3. att riksdagen till Centrumbildningar (G 2 delanslag 2.2) anvisar 1 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

4. att riksdagen till vissa samlingslokalorganisationer (G 2 delanslag 2.3—6) anvisar 1 600 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit att fördelas enligt vad som anges i motionen,

5. att riksdagen till Vadstena-akademien (G 2 delanslag 4) anvisar 275 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

6. att riksdagen till Handarbetets vänner anvisar 300 000 kr.,

Utskottet behandlar yrkande 2 i vad avser anslaget G 31 i sitt betänkande 1989/90:KrU21.

1989/90:Kr339 av Karin Söder m.fl. (c,vpk,mp) vari yrkas

1. att riksdagen för budgetåret 1990/91 i bidrag till Svenska föreningen Norden anvisar ett anslag om 6 150 000 kr.,

2. att riksdagen för budgetåret 1990/91 i bidrag till Stiftelsen för Föreningen Nordens institut Biskops-Arnö anvisar 440 000 kr. under en särskild delpost.

1989/90:Kr340 av Elisabeth Persson (vpk) vari yrkas att riksdagen till Vadstena-akademien för budgetåret 1990/91 anslår 300 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1989/90:Kr341 av Viola Claesson (vpk) vari yrkas att riksdagen till Immigrantinstitutet för budgetåret 1990/91 utöver regeringens förslag anslår 200 000 kr. för inrättandet av en kvalificerad bibliotekarietjänst.

1989/90:Kr342 av Maggi Mikaelsson m.fl. (vpk,m,mp) vari yrkas

1. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att utreda förutsättningarna att göra Norrlandsoperan till en nationalscen,

1989/90:Kr348 av Ingela Mårtensson m.fl. (fp,m,c,vpk,mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av satsningar på folkmusik och folkdans även efter 1990.

1989/90:Kr350 av Stig Bertilsson och Arne Andersson i Ljung (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statlig medverkan vid byggnation av ett medeltidsmuseum i Lödöse.

1989/90:Kr364 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen till anslaget G 2 utöver regeringens förslag tillför 2 000 000 kr. som en förstärkning av amatörkulturell utvecklingsverksamhet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att fördelningen av amatörkulturstipendier bör göras på grundval av ansökan från amatörkulturorganisationer och studieförbund,

3. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en kommitté för utveckling av amatörkulturen under 90-talet i enlighet med vad som anförts i motionen.

1989/90:Kr369 av Eva Goës och Roy Ottosson (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utbyggnad av ett länsmuseum i Härnösand.

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:Ub822.

1989/90:Kr370 av Inger Schörling m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att de kulturpolitiska målen utökas med ett krav på rimliga arbets- och inkomstvillkor för landets arbetande konstnärer.

2. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2), anslagsposten Centrala amatörorganisationer, för budgetåret 1990/91 anvisar 3 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

3. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2), anslagsposten Centrumbildningar, för budgetåret 1990/91 anvisar 1 200 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om anslagsstrukturen för Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) och anslagsposten Centrala museer (G 31),

5. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) för anslagsposten Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för budgetåret 1990/91 anvisar 275 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

6. att riksdagen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2) för delposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet, Sveriges konstföreningars riksförbund, för budgetåret 1990/91 anvisar 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

Utskottet behandlar yrkande 4 i vad avser anslaget G 31 i sitt betänkande 1989/90:KrU21.

1989/90:Kr374 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om satsning på förortskultur,

1989/90:Kr527 av Gunilla André och Karin Starrin (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kulturutbudet för kvinnor,

Motiveringen återfinns i motion 1989/90:A817.

Utskottet

Övergripande kulturfrågor

Kulturpolitiska mål, m.m.

De *kulturpolitiska målen* fastställdes av riksdagen år 1974 (prop. 1974:28, bet. KrU15 s. 3 och 19–20, rskr. 248). Enligt dessa mål skall kulturpolitiken

- medverka till att skydda yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för att denna frihet skall kunna utnyttjas,
- ge människor möjligheter till egen skapande aktivitet och främja kontakt mellan människor,
- motverka kommersialismens negativa verkningar inom kulturområdet,
- främja en decentralisering av verksamhet och beslutsfunktioner inom kulturområdet,
- utformas med hänsyn till eftersatta gruppers erfarenheter och behov,
- möjliggöra konstnärlig och kulturell förnyelse,
- garantera att äldre tiders kultur tas till vara och levandegörs,
- främja ett utbyte av erfarenheter och idéer inom kulturområdet över språk- och nationsgränserna.

Sedan de sålunda preciserade målen för den svenska kulturpolitiken fastställdes, har målen fått ett konkret innehåll genom bl.a. beslut i budgetsammanhang och genom särskilda reformer inom de flesta kultursektorer.

Liksom under tidigare år har under den allmänna motionstiden i år en rad skilda motioner väckts med yrkanden som avser eller har nära samband med de kulturpolitiska målen.

Företrädare för moderata samlingspartiet vill i motion Kr256 att frihet, mångfald och kvalitet skall fastställas som ytterligare riktlinjer för kulturpolitiken. I det följande behandlas en rad yrkanden i motionen som har samband med det här redovisade.

Den liberala kulturpolitiken redovisas i motion Kr257 av företrädare för folkpartiet. Även i denna motion understryks att frihet, mångfald och kvalitet bör vara nyckelbegrepp i kulturpolitiken. I formellt hänseende yrkas att de kulturpolitiska målen skall kompletteras med krav på konstnärlig kvalitet och på rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer.

Ett med sistnämnda krav likartat yrkande framställs i motion Kr370 av företrädare för miljöpartiet. Landets arbetande konstnärer bör ha rimliga arbets- och inkomstvillkor.

Även i motion Kr255 av centerpartiet diskuteras samhällets kulturpolitiska uppgifter. Motionärerna understryker att en av kulturens viktigaste uppgifter är att utveckla meningsutbytet mellan människor. Kulturen blir därmed en av grundstenarna i det demokratiska samhällsbygget. För att främja kvaliteten i kulturlivet är det viktigt att det finns goda möjligheter för yrkesverksamma kulturutövare att verka på rimliga villkor. En mycket betydelsefull uppgift för kulturpolitiken är att den skall medverka till att det i alla delar av landet byggs upp ett allsidigt kulturliv. Motionärerna framställer inte i detta sammanhang något formellt yrkande om ändring eller komplettering av de kulturpolitiska målen utan inriktar sig bl.a. på frågor om en utvärdering av effekterna av 1974 års beslut. Utskottet tar upp denna fråga i det följande.

Vänsterpartiet kommunisterna vill i en partimotion, Kr258, att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna innehållet i sex att-satser som enligt motionärernas mening skall utgöra riktlinjer för kulturpolitiken. Motionärerna vill bl.a. ha åtgärder för att utveckla och stödja kulturyttringar som vänder sig mot förtryck och degradering av människan och i stället genom sitt motstånd bidrar till en fri och allsidig utveckling och för att särskilt stödja den kulturella kampen för de utsatta grupper som har särskilda erfarenheter och behov, vilket förutsätter klassamhällets nedbrytande. I flera av de övriga att-satserna anknyter motionärerna till innehållet i vissa av de av riksdagen antagna kulturpolitiska målen.

Beträffande motionens innehåll i övrigt hänvisar utskottet till den fullständiga motionsmotiveringen. Även då det gäller de övriga motionerna hänvisar utskottet till motiveringarna i motionerna.

Även i år vill utskottet hänvisa till vad utskottet anförde år 1987, då motioner med i huvudsak samma innehåll som motionerna Kr256, Kr257 och Kr370 behandlades. Utskottet anförde (bet. KrU 1986/87:12 s. 5):

Enighet råder om de åtta kulturpolitiska mål som inledningsvis redovisats. Härutöver har i olika sammanhang, bl.a. motionsvägen, uttryckts önskemål om att ytterligare sådana mål skall fastställas eller att de fastställda målen skall brytas ned i delmål i högre grad än vad som hittills skett. I vissa fall har framställda krav om de kulturpolitiska målen reellt sett avsett frågan om hur dessa mål skall nås. Kraven har med andra ord avsett mera medel än mål.

De fastställda kulturpolitiska målen är väl ägnade att även i fortsättningen läggas till grund för kulturpolitiken och det finns enligt utskottets mening inte skäl att ompröva målen. Utskottet är inte heller berett att förorda att ytterligare kulturpolitiska mål fastställs. Det är naturligt att krav härom efter hand kommer fram och den omständigheten att ytterligare mål inte formellt fastställs hindrar inte att vissa sådana kan vara allmänt accepterade som riktlinjer för kulturpolitiken. Detta gäller bl.a. i fråga om kravet att kulturpolitiken skall bygga på en kvalitetssträvan.

Det är uppenbart att det också kan komma att finnas andra mål för kulturpolitiken kring vilka en långtgående enighet kan föreligga. En fortlöpande komplettering av de nu gällande åtta målen skulle emellertid enligt utskottets mening kunna uppfattas som om de mål som vid varje givet tillfälle formellt fastställts skulle ge en fullständig redovisning för de principer som gäller för kulturpolitiken. Detta skulle enligt utskottets mening vara olämpligt av det skälet att ett sådant system skulle vara ägnat att låsa fast utvecklingen.

I linje med vad som ovan sagts och med vad utskottet framhållit framstår det som naturligt att olika partier utifrån sina värderingar kan ha olika uppfattningar om hur alla de eftersträlvade målen bäst skall uppnås. Detta tar sig också uttryck i olika konkreta förslag om hur kulturlivet skall få de bästa förutsättningarna för fortsatt utveckling. Utskottet har årligen anledning att ta ställning till åtskilliga sådana förslag vid behandlingen av kulturbudgeten eller av särpropositioner på kulturområdet.

Även då det gäller förslag om hur de kulturpolitiska målen skall uppnås kan många gånger stor enighet råda. Detta gäller inte minst i sådana fall där det med fog kan hävdas att ett genomförande av förslaget inte bara är ett medel för att åstadkomma ett eller flera kulturpolitiska mål utan också ett angeläget mål eller delmål. Exempel härpå är förslag om att kulturarbetarna skall tillförsäkras goda villkor. Till bevisning av det sagda kan hänvisas till att det, i det kulturpolitiska mål som avser yttrandefriheten, anges att kulturpolitiken skall medverka till att skapa reella förutsättningar för att yttrandefriheten skall kunna utnyttjas.

Utskottet vidhåller sin uppfattning i här aktuellt avseende. Motion Kr256 yrkande 1, motion Kr257 yrkande 1, motion Kr258 yrkande 1 och motion Kr370 yrkande 1 får anses besvarade med det anförda. Yrkandena avstyrks således.

Utskottet behandlar herefter två yrkanden, som framställs i den ovan nämnda centerpartimotionen Kr255. Motionärerna vill ha en samlad *utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut*. Motionärerna framhåller att en sådan utvärdering troligen kommer att visa att målen står sig men att medlen i flera centrala avsnitt måste förnyas, bl.a. då det gäller decentraliseringsmålet. Motionärerna anser också att riksdagen bör begära en *analys av kulturens ekonomiska villkor* och *formulering av ett långsiktigt mål för statens kultursatsningar*, som skulle grunda sig på analysen.

Motionärerna anser att det mål som bör uppnås fram till år 2000 är att 1 % av statsbudgeten skall gå till kulturella ändamål. Även frågan om möjligheterna till kompletterande finansieringskällor för kulturen berörs i sammanhanget.

Under en följd av år har utskottet behandlat motioner från centerpartiet av samma eller likartat innehåll som de här redovisade yrkandena (se senast bet. 1988/89:KrU15 s. 10). I samtliga fall har riksdagen på förslag av utskottet avslagit motionsyrkandena.

Utskottet gör nu i allt väsentligt samma bedömning som förra året. Det är viktigt att det sker en kartläggning och utvärdering av gjorda insatser på kulturområdet och att slutsatser för framtiden dras av vad som därvid kommer fram. En övergripande parlamentarisk utredning om kulturpolitiken skulle dock, om den tillsattes under den närmaste

tiden, innebära betydande risker för att angelägna delreformer skulle skjutas på framtiden. Inom olika delar av kultursektorn har nämligen särskilda utredningsuppdrag givits och det finns anledning utgå från att ytterligare sådana tillkommer. Även de insatser för en förbättring av kulturstatistiken som pågår är av betydelse för prövning av motionsyrkandena. Utskottets synsätt stämmer i här aktuellt avseende överens med vad som anfördes i 1989 års budgetproposition (bil. 10 s. 327—328). Till frågan rörande decentraliseringsmålet återkommer utskottet i det följande, främst med anledning av motionsyrkanden av företrädare för centerpartiet. Beträffande statsutgifterna för kulturändamål vill utskottet framhålla att frågan om ett ökat statligt stöd till kulturområdet får prövas i första hand i budgetsammanhang. I enlighet med det anförda avstyrker utskottet yrkandena 1 och 8 i motion Kr255.

Liksom förra året framställs i en partimotion från vänsterpartiet kommunisterna mycket långtgående krav på *ökade ekonomiska insatser på kulturområdet*. Motionärerna bakom motion Kr258 vill således att riksdagen redan för nästa budgetår skall anvisa medel för kulturella ändamål som motsvarar 1 % av statsbudgeten (yrkande 2). Regeringen bör i kompletteringspropositionen återkomma med förslag härom till riksdagen (yrkande 3).

Utskottet tar i det följande och i andra betänkanden ställning till regeringens förslag till medelsanvisning under olika anslag på kulturområdet för nästa budgetår. Denna prövning kan ej bindas till en nu fastställd totalram. Den bedömningen kan dock göras i detta sammanhang att det inte finns ekonomiskt utrymme för en så stor omedelbar ökning av kultursatsningarna som förordas i motionen. En grov bedömning ger vid handen att det skulle behövas en ökning av kulturanslagen av storleksordningen 30 % för att tillgodose motionskravet. De här aktuella yrkandena avstyrks.

Faktorer av betydelse för att främja kulturen

I motion Kr256 (m) framhålls att *familjen* spelar en roll för en levande kulturtradition, att *förskolan* har en uppgift att ge barn erfarenheter och vanor som lägger grunden för bl.a. framtida kulturintresse samt att *skolan* skall ha ett kulturansvar som genomsvyrar undervisningen.

Motionsyrkandena ger utskottet anledning erinra om följande. Under en följd av år har insatser för barn- och ungdomskultur ägnats stor uppmärksamhet av regering och riksdag. I detta sammanhang finns skäl att särskilt erinra om att kulturrådet lagt fram ett program för kulturrådets insatser för barn- och ungdomskultur 1990/91—1992/93, att en interdepartemental arbetsgrupp bildas med uppgift att utarbeta ett samlat program för barn- och ungdomskulturen *samt* att det i årets budgetproposition på en rad områden — bl.a. teaterområdet — läggs fram förslag som syftar till att öka möjligheter för barn och ungdom att ta del av kulturaktiviteter. Utskottet hänvisar i nu angivna hänseende till ett omfattande avsnitt i budgetpropositionen om barn- och ungdomskulturen (bil. 10 s. 83—88).

Utskottet vill slutligen erinra om att frågor rörande förskolans pedagogiska program och rörande kulturens roll i den obligatoriska skolan och i gymnasieskolan — direkt eller indirekt — ofta är föremål för uppmärksamhet i de utskott, socialutskottet och utbildningsutskottet, inom vilkas beredningsområde frågorna ligger.

Med hänsyn till det anförda och till att motionsyrkandena är mycket allmänt hållna avstyrker utskottet dessa (yrkandena 4, 5 och 6).

I ett annat yrkande i motion Kr256 vill motionärerna att riksdagen skall ge uttryck åt uppfattningen att kulturpolitiken skall medverka till att ge *alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter*. Riksdagen skall ta avstånd från en kulturpolitik som gynnar det politiska och fackliga etablissemanget (yrkande 2).

Utskottet anser att det inte med fog kan hävdas annat än att den svenska kulturpolitiken ger stort utrymme för olika former av kulturyttringar att utveckla sig. Många av de satsningar som görs från stat, landsting och kommun har till syfte att främja mångfalden i kulturyttringarna. Med hänsyn till det anförda och till att de kulturpolitiska besluten fattas i demokratisk ordning avstyrks motionsyrkandet.

Här tas också upp till behandling ett yrkande i motion Kr255 om *sammansättning av styrelser och nämnder* inom kultursektorn. Motionärerna menar att en omfattande partsrepresentation måste undvikas i kulturrådet, kulturinstitutionerna och nämnder på kulturområdet (yrkande 17).

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandet framhålla följande. Styrelser och nämnder inom kulturområdet förordnas i regel för en tid av tre år. Vid utseendet av ledamöter i sådana styrelser och nämnder måste hänsyn tas till såväl intresset av förnyelse som till intresset av kontinuitet. Det är knappast möjligt att uppställa några praktiskt användbara regler för hur den avvägning som måste göras mellan de båda intressena utan en bedömning måste göras i det enskilda fallet. På senare år har man uppmärksammat frågan om i vilken utsträckning det skall finnas olika former av parts- eller intresserepresentation i styrelser och nämnder. Kulturrådets styrelse består numera till huvuddelen av fria kulturarbetare. Utskottet anser att någon åtgärd med anledning av motionsyrkandet inte är erforderlig.

Enligt samma motion, Kr255, bör kulturellt skapande främjas genom en *vidgad användning av beställningar* motsvarande de beställningar som görs till följd av den i praktiken tillämpade enprocentsregeln för offentlig utsmyckning.

Som exempel pekar motionärerna på att skapandet av musikaliska verk skulle kunna stimuleras genom att landstinget av en kompositör beställer en komposition för uppförande vid invigning av en sjukvårdsinrättning.

Utskottet delar motionärernas uppfattning så till vida att det allmänt sett är en fördel om samhället kan skapa sysselsättning för kulturarbetarna i stället för att dessa ges stöd i form av bidrag. Utskottet anser det däremot inte motiverat att riksdagen vidtar någon åtgärd med anled-

ning av motionsyrkandet (yrkande 11). Utskottet erinrar om det arbete som pågår inom konstnårsutredningen (U 1989:06) och som är avsett att läggas till grund för förslag i budgetpropositionen 1991.

Utvecklingen av det regionala kulturlivet

Frågan om *kulturen som en regional utvecklingsfaktor* tas upp i motion Kr255 (c). Motionärerna framhåller bl.a. att under senare tid har kulturens bidrag till den samlade infrastrukturen kommit att uppmärksammas och att det finns anledning att i framtiden betona kulturens regionala utvecklingskraft ännu mer. Det är särskilt viktigt att denna insikt får präglade framför allt kultursatsningarna i landsting och kommuner. Motionärerna ger en rad exempel på vilken betydelse kulturen har som regional utvecklingsfaktor.

Utskottet konstaterar att vad motionärerna anför om kulturen som regional utvecklingsfaktor står i god överensstämmelse med vad som anføres i budgetpropositionen (bil. 10 s. 58–60). Sedan motionen väcktes, har regeringen i proposition 1989/90:76 om regionalpolitik för 90-talet lagt fram ytterligare konkreta förslag för att stärka kulturens ställning i angivna hänseende. Utskottet får anledning att ge sin syn på förslagen i yttrande till arbetsmarknadsutskottet. Det finns inte behov av något riksdagens initiativ med anledning av det nu aktuella motionsyrkandet (yrkande 2).

I samma motion, Kr255, föreslås att riksdagen skall begära förslag om utveckling av ett *riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna* samt en översyn av Riksteaterns, Svenska rikskonserter och Riksställningars roll i decentraliseringsarbetet även när det gäller de nämnda institutionerna.

Utskottet vill erinra om att frågan om de statliga institutionernas uppgifter för hela landet behandlas relativt utförligt i budgetpropositionen (bil. 10 s. 60–62). I fråga om de tre R:n framhålls bl.a. att det är väsentligt att dessa är lyhörda för synpunkter från kulturlivet i regionerna och ständigt prövar sin verksamhet utifrån denna. Utskottet delar denna uppfattning. I fråga om Operans och Dramatens turnéverksamhet finns skäl redovisa vad utbildningsministern anför i det nämnda avsnittet i budgetpropositionen.

Operan och Dramaten har haft vissa svårigheter att leva upp till kravet på en mer omfattande turnéverksamhet — i första hand beroende på de stora kostnader som turnéer medför. Dessa teatrar betydelse för hela landets kulturliv är emellertid inte begränsad till i vilken utsträckning de turnerar utan värdet ligger också, vilket jag nyss antytt, i deras uppgifter som nationella kulturbärare. I rapporten Kultur i hela landet föreslås att Operans och Dramatens nationella ansvar skall preciseras i ett avtal med teatrarna. Jag avser att ta initiativ till diskussioner med teatrarna med syfte att söka finna lämpliga former för att fastställa vari teatrarnas nationella uppgifter består. Jag räknar med att återkomma till regeringen i denna fråga.

Utskottet anser det angeläget att sådana diskussioner, som anges i budgetpropositionen, kommer till stånd och att Operans och Dramatens nationella uppgifter fastställs. Om så sker skapas bl.a. ett fastare

underlag för den kulturpolitiska bedömning som måste göras vid den årliga prövningen av institutionernas medelsbehov (se bet. 1988/89:KrU17 s. 5–6). Med anledning av vad som anförs i motionen finns i detta sammanhang skäl erinra om att Dramatens turnéer sker i samarbete med Riksteatern.

Mot bakgrund av det anförda — och med hänvisning till vad som anförs i budgetpropositionen om bl.a. Filminstitutet, ansvarsmuseerna och Sveriges Radio-koncernen — anser utskottet att det inte är erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av motionsyrkandet (yrkande 3).

I en motion, Kr255, tas upp frågan om *nationalscenbegreppet* och yrkanden i två motioner, Kr264 (c) och Kr342 (vpk,m,mp), syftar till att Norrlandsoperan skall bli nationalscen.

I motion Kr255 diskuteras mycket utförligt nationalscenbegreppet och motionärerna pekar på flera faktorer som enligt deras mening gör en diskussion om begreppet angelägen. Motionärerna vill inte nu binda sig för en definition av nationalscenbegreppet men anger fem riktlinjer för en sådan. Staten skall ha ett huvudsakligt finansieringsansvar men de kommuner och landsting som geografiskt är så belägna att de har den största nyttan av institutionen bör medverka till finansieringen. Vidare skall en nationalscen ha ett självständigt turnéansvar, medverka i utbildningen inom sitt konstnärliga område, ha ansvar för att utveckla samverkan med länsinstitutioner och fria grupper samt samverka med radio och TV. Motionärerna vill att en rad nya institutioner skall bli nationalscener. Utskottet hänvisar i detta hänseende till motionsmotiveringen.

Utskottet gör följande bedömning. Sverige har tre helstatliga teaterinstitutioner — Riksteatern, Operan och Dramaten. Operan och Dramaten drivs i aktiebolagsform medan Riksteatern är en riksorganisation för lokala teaterföreningar. Operan och Dramaten brukar betecknas som nationalscener, envar inom sitt konstnärliga område. Motionärerna bakom motion Kr255 är medvetna om att det inte finns någon definition av begreppet nationalscen och att det kan vara svårt finna en invändningsfri definition. Utskottet kan inte finna att det är motiverat att söka formulera en definition av vad en nationalscen är eller bör vara. Om man — som syftet med motionerna är — i sammanhanget också skulle vidta åtgärder för att göra en eller flera scener på olika håll i landet till nationalscener kan det starkt ifrågasättas om det är lämpligt att arbeta med begreppet. Om man vidgar begreppet till att avse även andra scener än de helstatliga institutionerna Dramaten och Operan skulle det sannolikt snabbt spridas uppfattningen att verksamheten på exempelvis andra länsteatrar inte är lika betydelsefull som verksamheten på de nya nationalscenerna. En sådan utveckling kan inte godtas. Utskottet anser att det är viktigt att ge den regionala teaterverksamheten goda förutsättningar att verka, något som sker bl.a. genom den utökning av resurser till länsteaterinstitutionerna som påbörjas nästa budgetår (se härom bet. 1989/90:KrU19). Institutioner som påtar sig ett mer omfattande regionalt ansvar — inte minst genom

en utvecklad turnéverksamhet — bör kunna åberopa detta sitt ansvars- tagande vid fördelningen av nya grundbelopp. Utskottet vill i anslut- ning härtill — och med hänvisning till vad som anförs i motionerna — framhålla att utskottet nyligen föreslagit att riksdagen skall anvisa särskilda resurser för att underlätta för Norrlandsoperan att turnera. Även i övrigt föreslås ökade resurser till grundbeloppssystemet, bl.a. för att Norrlandsoperan skall kunna få ett ökat antal grundbelopp. Utskot- tet vill här slutligen framhålla att samverkan med utbildningssidan och med andra institutioner — bl.a. Sveriges Radio — är angeläget oavsett vilket begrepp som används för en teater.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr255 yrkande 4, motion Kr264 yrkande 1 och motion Kr342 yrkande 1.

Det är en kommunal uppgift att se till att invånarna i alla delar av kommunen får goda möjligheter att ta del av kulturutbudet. Bl.a. i Stockholm har behovet av satsningar på förortskulturen uppmärksam- mats. Även studieförbunden gör stora insatser som har betydelse för att främja kulturen i förortsområden.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet yrkande 1 i motion Kr374 (c). I motionsmotiveringen framhålls att det är viktigt att den statliga kulturpolitiken i högre grad än hittills inriktar sig på *förortskulturen*. Det anges dock inte vilka statliga åtgärder som enligt deras mening bör vidtas.

Även i år har företrädare för moderata samlingspartiet väckt ett yrkande som syftar till en *decentralisering av beslut* om fördelning av offentligt kulturstöd. Motionärerna bakom motion Kr256 vill att det statliga kulturstödet skall ge frihet att forma regionala och lokala lösningar. Det kan då bli ett inslag i en framsynt regionalpolitik. Kulturstödet bör, anförs det också, ge särskilt stor effekt om det kanaliseras till frivilliga krafter med lokal förankring.

I budgetpropositionen (bil. 10 s. 57—58) förs en diskussion som har nära anknytning till det redovisade förslaget i motionen. Utbildnings- ministern kommer av i propositionen redovisade skäl fram till att en omläggning av statsstödet, t.ex. till ett samlat, icke institutionsanknutet länsstöd, för närvarande inte är påkallad. En sådan diskussion kan bli meningsfull först i ett skede när strukturen nått en sådan mognad och stabilitet att fortsatta statliga initiativ inte längre är av central vikt. I sammanhanget anförs bl.a. att statens uppgift liksom hittills bör vara att stimulera kulturverksamheten i landet men inte att reglera den. Varje kommun och landsting måste ges möjlighet att välja egna lös- ningar med hänsyn till skiftande förutsättningar och behov.

Utskottet kan helt ansluta sig till vad utbildningsministern sålunda anfört. Med hänvisning härtill — samt till vad utskottet anförde förra året (bet. 1988/89:KrU15 s. 13) — avstyrker utskottet motion Kr256 yrkande 8.

Även i år framställs flera yrkanden av principiell natur om *sponsring*, nämligen yrkande 10 i motion Kr255 (c), yrkande 10 i motion Kr256 (m) och yrkande 5 i motion Kr258 (vpk). Motionärerna bakom sistnämnda motion tar helt avstånd från sponsring. I de båda andra motionerna redovisas en positiv syn på sponsring, dock anger motionärerna vissa riktlinjer som bör gälla för sponsring av offentliga kulturinstitutioner. I detta hänseende bör särskilt redovisas att motionärerna bakom motion Kr255 vill att sponsoravtalen skall vara öppna, att generöst betalda mellanhänder måste undvikas samt att om sponsorer får platser till föreställningar i utbyte för sitt stöd detta inte får ske i sådan omfattning att den övriga publiken åsidosätts.

Utskottet vidhåller den inställning till sponsring som utförligt redovisats i betänkandet KrU 1986/87:12 (s. 14—15). Utskottets ståndpunkt kan sammanfattas på följande sätt.

Inom vissa områden såsom industriminnesvärden och kultur i arbetslivet kan det vara motiverat att företagen stöder eller helt svarar för kulturverksamheten. Inom andra områden får man inte underskatta riskerna för en snedvridning av kulturinstitutionernas verksamhet om t.ex. tillfälliga evenemang gynnas på bekostnad av basarbetet. Sponsring, som i praktiken innebär att olika kulturaktiviteter utnyttjas främst för de stora företagens marknadsföring, måste skiljas från den äldre form av stöd till kultur och kulturutövare som brukar betecknas som mecenatskap.

Utskottet betonade i det angivna sammanhanget år 1987 vikten av att olika former av sponsring inte leder till att verksamheten påverkas. Utskottet hänvisade till att erfarenheterna från andra länder visade att det främst är kulturinstitutionerna och den etablerade konsten som får sponsorstöd. Om så skulle bli fallet även i Sverige skulle ytterligare ekonomisk obalans kunna uppstå till nackdel för konst som söker nya vägar. Vidare anförde utskottet följande.

Som kulturrådet framhållit kan bidragsgivningen i form av sponsring sannolikt inte på ett väsentligt sätt bidra till ändrade ekonomiska förutsättningar för kulturverksamheten. Enligt vad utskottet tidigare uttalat anser utskottet att regeringen noga bör följa utvecklingen beträffande sponsorverksamhet. Det är härvidlag viktigt att de kulturpolitiska målen beaktas och att man uppmärksammar effekterna på kulturlivet. Erfarenheterna i fråga om sponsring och likartade företeelser i vårt land från senare år och särskilt från den senaste tiden ger enligt utskottets mening särskild anledning till vaksamhet på området.

Med anledning av de önskemål om vissa preciserade riktlinjer för sponsring som anges i motion Kr255 vill utskottet tillägga att förutsättningarna för sponsring och omständigheterna kring ingåendet av sponsoravtal kan variera starkt mellan olika institutioner. Det får därför ankomma i första hand på den enskilda institutionen att med utgångspunkt i det synsätt på sponsring som ovan redovisats ta ställning till vilka principer institutionen skall hävda i sponsorsammanhang. Såvitt

känt har det hitintills inte förekommit något i samband med sponsravtal på kultursidan som enligt utskottets mening motiverar att statsmakterna slår fast några formella principer för sponsring.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Med anledning av vad som anförs i motion Kr255 vill utskottet hänvisa till att det i näringsutskottets betänkande 1988/89:NU14 finns en redovisning för de statliga bolagens sponsring.

Utskottet avstyrker även motion Kr254 (m) som syftar till bl.a. att möjligheten till *sponsring av ett nytt kulturhus i Karlstad* skall undersökas. Om kommunen skulle finna att sådan sponsring är önskvärd, får det ankomma på den att ta erforderliga initiativ.

I två motioner — en av företrädare för moderata samlingspartiet, Kr256, och en av företrädare för vänsterpartiet kommunisterna, Kr258 — framställs yrkanden som syftar till att det genom enskilda bidrag skall bildas en eller flera kulturfonder, som skall användas för att ge stöd till insatser inom kulturområdet. Enligt motion Kr256 bör fondmedlen inte användas för permanentstöd till kulturaktiviteter och enligt motion Kr258 bör en särskild kulturfond finansierad av företag ge stöd till utveckling av det svenska arbetande folkets kultur.

På hemställan av utskottet gav riksdagen våren 1986 regeringen till känna vissa synpunkter om närmare överväganden om möjligheterna att skapa en eller flera *kulturfonder* (bet. KrU 1985/86:18 s. 17—19, rskr. 192). Utskottet hänvisar till den utförliga diskussionen i utskotts-betänkandet.

Efter viss utredning har regeringen i december månad 1988 beslutat att riksdagens skrivelse i här aktuell del skall läggas till handlingarna. I beslutet hänvisas till att det tillkallats en särskild utredare med uppdrag att utreda möjligheterna att skapa förbättrade förutsättningar för förvaltning av vissa kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer, särskilt herrgårdar och industriminnen. Enligt direktiven bör utredaren bl.a. studera möjligheterna att bygga upp resurser, t.ex. i form av en stiftelseanknuten fond, genom donationer eller intressentbidrag. Vidare hänvisas till att kulturministern redovisar sin syn i svaret på en interpellation i ämnet (nr 1988/89:17, prot. 18). I svaret hänvisade kulturministern till bl.a. de svårigheter som visat sig föreligga att få sponsorstöd till en ny museibygnad för Vasa.

Med hänvisning till det anförda anser sig utskottet inte kunna förorda ett fortsatt utredningsarbete eller att det eljest vidtas någon åtgärd med anledning av de nu aktuella motionsyrkandena (yrkande 11 i Kr256 och yrkande 4 i Kr258).

Utskottet får anledning att senare diskutera frågan om en fond, som skulle avse även kulturområdet, nämligen genom att utskottet vid behandlingen av ett antal motionsyrkanden på lotteriområdet kommer att behandla ett yrkande i motion kr255 (c) om inrättandet av en kultur- och folkrörelsefond uppbyggd med en andel av skatter, avgifter och rörelseöverskott som tillfaller staten genom spel och lotterier (jfr bet. 1989/90:KrU2).

Som framhålls av utbildningsministern är det väsentligt att ett aktivt publikarbete bedrivs i syfte att rekrytera nya grupper till teatern. I detta arbete bör alla krafter, teaterinstitutioner, fria grupper, regionala skådebanor och teaterföreningar samverka (budgetpropositionen bil. 10 s. 63). Att motsvarande bör gälla inom andra kulturella sektorer framstår enligt utskottets mening som självklart. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att det inte är påkallat med någon riksdagens åtgärd med anledning av motion Kr256 (m) yrkande 9, i vilket yrkande *ansvaret för marknadsföringen* understryks.

En särskild utredningsman — som bedriver sitt arbete under benämningen teaterkostnadsutredningen (U 1989:07) — har tillkallats för att göra en översyn av kostnaderna för att driva teaterverksamhet. I översynen skall bl.a. behandlas frågan om den nuvarande verksamhetsformen för Operan och Dramaten är den mest ändamålsenliga med hänsyn till verksamhetens karaktär eller av ekonomiska skäl.

Den lämnade redovisningen leder bl.a. till slutsatsen att ett motionsyrkande — yrkande 12 i motion Kr255 — om användning av *nyemission av aktier* riktad till allmänheten för att förstärka ekonomin för kulturinstitutioner som bedrivs i bolagsform, inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Vissa lönebidragsfrågor

Genom två motioner — Kr255 yrkande 13 och Kr256 yrkande 12 — har hos utskottet aktualiserats de problem som uppstått eller kan komma att uppstå genom att antalet lönebidragsanställda minskar inom kultursektorn till följd av det goda sysselsättningsläget samt framför allt genom att en förändring av lönebidragssystemet planeras komma till stånd. Även i arbetsmarknadsutskottet behandlas motioner som rör kultursektorn. Nämnade utskott behandlar lönebidragsfrågor i betänkandet 1989/90:AU12.

Kulturutskottet ser med stor oro på problemen. I budgetpropositionen (bil. 12 s. 104—105) framhålls bl.a. att man överväger att införa ett system med flexibla lönebidrag fr.o.m. budgetåret 1991/92 samt att det finns skäl att anta att antalet platser med kontinuerligt högt bidrag hos vissa arbetsgivare — kulturinstitutionerna hör till dessa — i många fall kommer att minska i ett längre tidsperspektiv. Utskottet anser att det inte är tillräckligt att — som anges i budgetpropositionen — arbetsgivarna ges rådruum och möjlighet att anpassa sin planering till ändrade förutsättningar. Många kulturinstitutioner är för sin verksamhet starkt beroende av den arbetskraft den tillförs genom lönebidragsanställda. Om denna arbetskraft bortfaller eller om bidragsvillkoren starkt försämras kan allvarliga problem för verksamheten uppstå.

Utskottet utgår därför från att regeringen särskilt uppmärksammar problem på kultursektorn i här aktuellt avseende. Utskottet anser sig kunna utgå från att så sker utan att det i detta sammanhang vidtas någon åtgärd i frågan. Motionsyrkandena avstyrks därför.

I två motioner, Kr267 (s) och Kr307 (m), framställs yrkanden som syftar till att det skall införas ett särskilt anslag som avser *investeringsstöd till icke-statliga byggnader för kulturändamål*. Enligt motion Kr307 bör läns museernas behov prioriteras. Utskottet vill i anslutning till redovisningen för motionskravet nämna att utskottet i yttrande till bostadsutskottet (yttr. KrU3y) nyligen behandlat ett preciserat yrkande — i motion Bo240 (c) — med samma syfte. Enligt nämnda yrkande skulle ett anslag föras upp under elfte huvudtiteln (bostadsdepartementet). I sitt yttrande lämnade kulturutskottet en utförlig redovisning för frågans tidigare behandling, till vilken utskottet hänvisar. Utskottet vidhöll i yttrandet den uppfattning utskottet tidigare gett uttryck åt, nämligen att det är motiverat att ett särskilt investeringsstöd för icke-statliga kulturbyggnader införs. Ett sådant stöd, anförde utskottet, skulle vara ägnat att underlätta möjligheterna till nyinvesteringar för bl.a. regionala kulturinstitutioner. Bostadsutskottet avstyrkte likväl motionsförslaget (bet. BoU14) men riksdagen beslöt bifalla en reservation av innehåll att ett särskilt stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler bör införas i enlighet med motionsförslaget (res. nr 8, rskr. 168). För nästa budgetår bör det fastställas en ram om 25 milj. kr. för stöd till sådana lokaler. Stödet bör utgå i form av ett bidrag motsvarande 30 % av kostnaden vid nybyggnad och 50 % av kostnaden vid ombyggnad.

Kulturutskottet konstaterar att riksdagen funnit det motiverat att på elfte huvudtiteln (bostadsdepartementet) inrätta ett stödsystem för bidrag till vissa icke-statliga kulturlokaler. Med hänsyn till riksdagens ställningstagande i frågan är det inte erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av de till kulturutskottet hänvisade motionerna, Kr267 yrkande 2 och Kr307 yrkande 3.

Med hänvisning till den i det föregående lämnade redovisningen om möjligheterna till investeringsstöd till bl.a. de regionala kulturinstitutionernas byggnadsinvesteringar avstyrker utskottet tre motioner om *stöd till investeringar i nya lokaler för läns museet — Murberget — i Västernorrland*, nämligen motionerna Kr241 (mp), Kr269 (s) och Kr369 (mp).

Av samma skäl avstyrker utskottet tre motioner — Kr210 (c), Kr271 (s) och Kr350 (m) — som avser *investeringsbidrag för nybyggnad av lokaler för medeltidmuseet i Lödöse*, vilket är ett kommunalt museum men med ett regionalt ansvarstagande genom läns museet. Landstinget avser enligt vad utskottet inhämtat att utöka läns museets ram för driftkostnader för verksamheten. Mot denna bakgrund vill utskottet erinra om att regeringen i budgetpropositionen förordar en väsentlig resursförstärkning under den kommande tvåårsperioden då det gäller stödet till läns museerna. Utbildningsministern anför bl.a. (bil. 10 s. 75) att han räknar med att det inom grundbeloppssystemet skall finnas utrymme för att åtminstone i några län stödja verksamhet som bedrivs utanför läns museet men som fyller en länsfunktion inom ett angivet område. Exempel på lokala museer som fyller en sådan funktion finns redan på vissa områden, t.ex. inom konst, arkeologi samt industri- och

hantverkshistoria, anförs det i budgetpropositionen. Frågan om utbyggnaden av grundbidragssystemet behandlas i utskottets betänkande KrU21.

I sistnämnda betänkande behandlas — under anslaget till kulturmiljövård — frågan om en förstärkning av resurserna till vad som i det bakomliggande utredningsarbetet kallats aktiv kulturmiljövård. En förstärkning, som tillstyrks av utskottet, föreslås med 5 milj. kr. (bil. 10 s. 77). Medlen bör användas inom ramen för kulturmiljövårdens uppgifter att vårda och levandegöra kulturmiljöer och kulturminnen men bör ges till de projekt där förutsättningarna finns för samspel med ett fortsatt engagemang hos enskilda, kommuner och organisationer i uppgiften att levandegöra kulturmiljön.

Yrkandet i motion Kr336 (fp) syftar till att en del av de angivna resursökningarna skall användas för *turist- och kulturprojekten Dalslands kanal och Lödöse medeltidsmuseum*. Utskottet anser att det bör ankomma på riksantikvarieämbetet att fördela ifrågavarande medel. Motionen bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet erinrar i detta sammanhang om att frågan om upprustning av Dalslands kanal även behandlas i utskottets nyligen avgivna betänkande om turism (bet. KrU16).

I detta sammanhang behandlar utskottet även motion Kr259 (s), varit tas upp en rad frågor om *kulturinsatser i Jämtlands län*, bl.a. av investeringskaraktär. Motionärerna framhåller bl.a. vikten av insatser för länet utifrån ett regionalpolitiskt perspektiv.

I sistnämnda hänseende hänvisar utskottet till vad utskottet tidigare anfört om att utskottet får tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:76 om regionalpolitik för 90-talet. Vidare hänvisar utskottet i sitt ovan redovisade ställningstagande till frågan om ett särskilt investeringsstöd för icke statliga kulturbyggnader. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionen inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Frågan om byggandet av en *ny musikteater i Göteborg* tas upp i en rad motioner.

Sedan det visat sig inte vara möjligt att nå en uppslutning på det regionala planet kring en lösning av frågan — innefattande betydande statligt stöd — som förhandlats fram av en statlig förhandlare och sedan inte heller fortsatta förhandlingar kunnat leda till en lösning, pågår lokala diskussioner i Göteborg.

Utskottet anser det nödvändigt att regeringen nu tar ett nytt initiativ i syfte att nå en snabb lösning av frågan om byggandet av en ny musikteater i Göteborg. Vad utskottet anför bör riksdagen med anledning av motionerna Kr230 (fp), Kr231 (vpk) och Kr302 (c) som sin mening ge regeringen till känna.

Även i motion Kr256 (m) tas upp frågan om *finansiering av en ny musikteater i Göteborg*. Motionärerna vill att regeringen under två år skall avsätta hälften av överskottet från penninglotteriets kulturlotteri till finansiering av musikteatern och staten därtill skall bidra med ett belopp som motsvarar insamlade sponsorbidrag.

Utskottet konstaterar att kulturlotteriet ger ett årligt överskott av omkring 10 milj. kr. Medlen disponeras av regeringen och används för angelägna engångsinsatser på kulturområdet av i regel investeringsnatur. I en situation då mer konkreta förslag till lösning av byggnadsfrågan för musikteatern föreligger får regeringen och riksdagen pröva det faktiska stödbehovet oavsett eventuella sponsorinsatser. Yrkande 19 i motionen avstyrks.

Även yrkande 17 i nämnda motion, Kr256, avstyrks. Motionärerna vill att regeringen under två år på motsvarande sätt skall avsätta hälften av överskottet från Penninglotteriets kulturlotteri till *finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm* och att staten därtill skall bidra med ett belopp som motsvarar insamlade sponsorbidrag. Motionärerna synes syfta på behovet av ett nytt modernt museum, dvs. ett museum som är statligt. Ett sådant museum bör finansieras på samma sätt som andra statliga byggnader, något som naturligtvis inte förhindrar sponsorstöd. Erfarenheterna från försöken att få sponsorstöd till Vasamuseet visar dock att intresset för denna typ av sponsring är starkt begränsat. I detta sammanhang finns skäl erinra om att, sedan motionen väcktes, beslut har fattats om att en arkitektävling om ett nytt modernt museum på Skeppsholmen i Stockholm skall utlysas.

Vissa särskilda frågor

I två motioner, Kr293 och Kr364, av företrädare för vänsterpartiet kommunisterna tas upp frågor som avser *körsången och andra amatörkulturfrågor*. I motion Kr364 yrkas att det skall tillsättas en kommitté för utveckling av amatörkulturen under 1990-talet. Enligt den andra motionen bör kulturrådet få i uppdrag att ta erforderliga initiativ för att inrätta ett körcentrum.

Med anledning av motionerna vill utskottet anföra följande.

Enligt vad utskottet inhämtat pågår inom regeringskansliet ett arbete som syftar till att det i nästa års budgetproposition skall presenteras förslag till åtgärder inom amatörkulturområdet. Ett underlag för sådana åtgärder kommer också att tas fram av kulturrådet, som i april 1988 fick i uppdrag att mot bakgrund av uttalanden i 1988 års statsverksproposition (1987/88:100 bil. 10 s. 35) samla och analysera erfarenheter som vunnits i arbetet för att aktivera nya grupper i kulturverksamheten (se även 1989 års budgetproposition bil. 10 s. 326 och årets budgetproposition bil. 10 s. 325). Redan i årets budgetproposition föreslås förstärkningar till frivilliga krafter på kulturområdet (se bl.a. bil. 10 s. 80—81). Såväl då det gäller körverksamheten som annan amatörkultur har studieförbunden en mycket viktig uppgift att fylla. Under arbetet på den musikreform som genomfördes med giltighet fr.o.m. den 1 januari 1988 ägnades körsången stor uppmärksamhet (se bl.a. CEMUS-bulletinen nr 6, juni 1986). Här bör också erinras om att Körsam får bidrag från anslaget till centrala amatörorganisationer och att det i budgetpropositionen föreslås ökade resurser till utvecklingsarbete på kulturområdet, bl.a. i syfte att förstärka kvaliteten i amatörverksamheten (budgetpropositionen bil. 10 s. 337—338, se även s. 82).

Med hänvisning till den lämnade redovisningen avstyrker utskottet motion Kr364 yrkande 3 och motion Kr293.

I motiveringen till motion Kr527 (c) framhålls att inte minst för *kvinnorna* är ett rikt kulturutbud en viktig faktor. Motionärerna framhåller detta i anslutning till konstaterandet att ett kulturutbud bör finnas som är tillgängligt på nära håll och som kan berika vardagen och ge andra dimensioner åt tillvaron.

Motionärernas påstående torde knappast bestridas av någon. Synsättet på kulturen står i god överensstämmelse med den bedrivna kulturpolitiken. Någon riksdagens åtgärd är inte erforderlig med anledning av motionsyrkandet (yrkande 1).

Regeringen har vid skilda tillfällen genom särskilda regeringsbeslut gett bidrag till projektet Folkmusik- och dansåret 1990. Motionärerna bakom motion Kr348 (fp,m,c,vpk,mp) vill att riksdagen skall uttala att det finns behov av en satsning på *folkmusik och folkdans* även efter år 1990.

Utskottet har i en rad sammanhang i av riksdagen godkända betänkanden gett uttryck åt uppfattningen att det är angeläget att svensk folkkultur på sång-, musik- och dansområdet bevaras och levandegörs (se bl.a. KrU 1985/86:22 s. 6). Utskottet, som erinrar om att regeringen i budgetpropositionen föreslagit en ganska betydande uppräknig av anslagsposten Centrala amatörorganisationer (bil. 10 s. 338), anser sig mot bakgrunden av det synsätt på folkmusik och folkdans riksdagen tidigare gett uttryck åt kunna utgå från att — efter ansökan — stöd även i framtiden kommer att utgå till aktiviteter som syftar till att främja dessa kulturaktiviteter. Det är med hänsyn härtill inte erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av motionsyrkandet.

Ett *kurdiskt kulturcentrum* bör upprättas i Sverige. Detta anser motionärerna bakom motion Kr261 (vpk,s,m,fp,c,mp). I motionen utvecklas närmare behovet av ett sådant centrum, som bör utvecklas steg för steg. En rad kurdiska organisationer har uttryckt stort intresse för projektet, framhåller motionärerna.

Liksom förra året (bet. 1988/89:KrU15) anser sig utskottet böra vidhålla sin uppfattning att invandrarnas organisationer utan alltför detaljartade statsbidragsföreskrifter bör vara fria att själva bedöma vilken verksamhet man bör prioritera (jfr bet. KrU 1987/88:12 s. 22). Med hänsyn härtill och då utskottet inte kan förorda att förslag framläggs om en särskild medelsanvisning för det ändamål som anges i motionen, avstyrks denna. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att socialförsäkringsutskottet för närvarande behandlar proposition 1989/90:86 om åtgärder mot etnisk diskriminering m.m., i vilken behandlas även frågan om stöd till projekt inom kulturområdet.

Frågan om avgifter för den service som de allmänna folkbiblioteken ger avgörs på kommunal nivå. Det är en allmänt godtagen princip att *boklån vid de allmänna folkbiblioteken skall vara kostnadsfria*. Med hänsyn härtill påkallar enligt utskottets mening motion Kr255 (c) inte någon riksdagens åtgärd, såvitt denna fråga tas upp däri (yrkande 5).

Flera motionsyrkanden har väckts om statens kulturråd och dess roll.

Motionärerna bakom motion Kr256 (m) vill att *kulturrådet skall avvecklas*. De menar att rådet har ett orimligt stort inflytande över fördelningen av det statliga kulturstödet och därmed över utvecklingen inom kulturområdet.

Utskottet har vid flera tillfällen och senast våren 1987 tagit ställning till förslag om avskaffande av kulturrådet eller begränsning av rådets verksamhet som ett led i en avveckling av myndigheten på sikt (bet. KrU 1986/87:12 s. 18). Liksom tidigare vill utskottet framhålla att det behövs en central myndighet på kulturområdet lika väl som på andra områden. Då det gäller fördelningen av kulturstöd vill utskottet hänvisa till att en rad självständiga organ svarar för fördelningen av sådant stöd (se bl.a. bet. 1988/89:KrU15 s. 13). Utskottet — som i ett föregående avsnitt behandlat ett yrkande i samma motion om en decentralisering av beslut om fördelning av offentligt kulturstöd — avstyrker motionen i här aktuell del (yrkande 7).

Utskottet återkommer till vissa frågor om kulturrådets roll i framtiden men tar först upp vissa frågor rörande anslagsstrukturen m.m. på kulturområdet.

Enligt motion Kr255 bör en samlad *kulturproposition föreläggas riksdagen vart tredje år*. I propositionen bör utöver treårsramarna för kulturanslagen presenteras utförliga utvecklingsprogram för olika kulturverksamheter.

Utskottet vill med anledning av yrkandet erinra om följande. En omläggning av budgetprocessen skall äga rum (prop. 1987/88:150 bil. 1 s. 68, bet. FiU 1987/88:30 s. 61). Avsikten är att åstadkomma ett mer ändamålsenligt innehåll i budgetprocessen genom återkommande fördjupad redovisning, analys och prövning vart tredje år av hela den verksamhet som en myndighet ansvarar för (se även prop. 1988/89:100 bil. 15 s. 8). De myndigheter och andra organ som lämnar anslagsframställning skall delas in i tre grupper. Kulturområdet skall enligt en redovisning i 1989 års budgetproposition (bil. 15 s. 172) tillhöra budgetcykel 3. Detta innebär att den fördjupade verksamhetsprövningen skall ske inför perioden 1993/94—1995/96. Som en förberedelse för budgetomläggningen på kulturområdet avser regeringen att våren 1991 utfärda särskilda direktiv som skall ligga till grund för anslagsframställningarna i september 1992.

Utskottet framhöll förra året enhälligt bl.a. följande (bet. 1988/89:KrU15 s. 20).

Utskottet anser det angeläget framhålla vikten av att det utöver införande av treåriga budgetramar med samma tidsintervall görs en övergripande bedömning av utvecklingen på kulturområdet och redovisas planerade insatser på området som inte ligger inom ramen för de förslag som läggs fram under de olika anslagen. En samordning mellan förslagen om budgetramarna och redovisningen i övrigt bör naturligtvis göras men det är inte nödvändigt att den senare sker i budgetpropositionen.

Sedan den treåriga budgetcykeln införts på kulturområdet, bör riksdagen ha goda möjligheter att vart tredje år ta ställning till inriktningen av de kulturpolitiska satsningarna. Under andra och tredje året av budgetcykeln bör självfallet korrigeringar kunna göras i budgetramarna — detta gäller inte minst vid en förändrad politisk viljeinriktning — men de mera detaljartade besluten bör i högre grad än för närvarande kunna överlåtas på andra organ än riksdag och regering. Såväl då det gäller kulturrådet som andra anslagsfördelande organ är det av vikt att ett starkt inflytande för kulturarbetare och andra avnämare av ersättningar och bidrag kan vidmakthållas och om möjligt breddas.

Utskottet anser — med hänvisning till det anförda — att det inte är erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av det nu aktuella motionsyrkandet (yrkande 14).

Ett i samma motion, Kr255, framställt yrkande om *förändring av anslagstyperna*, nämligen så att det skulle finnas dels driftsmedel, dels projekt- och utvecklingsmedel avstyrks (yrkande 16). För den händelse förändringen av anslagstypen skall komma till stånd måste detta nämligen ske i ett övergripande sammanhang som avser hela statsbudgeten. Utskottet hänvisar till det pågående arbetet rörande en reformering av budgetpropositionen (se bl.a. bet. 1988/89:KrU15 s. 20—21).

Kulturrådet får inte utvecklas till ett kulturverk anser motionärerna bakom motion Kr338 (c). Motionärerna uttrycker härvidlag främst en oro för kulturrådets funktion som bidragsfördelare. I den ovannämnda motionen, Kr255, tas också upp *kulturrådets roll i framtiden*, nämligen efter övergången till treårsbudgetar. Myndighetens främsta uppgift skall bli att förbereda kulturpropositionen vart tredje år. Arbetet skall inriktas på att ta fram ett allsidigt underlag för regeringsförslag och riksdagsbeslut samtidigt som den allmänna kulturpolitiska debatten främjas. Myndighetens roll vid anslagshanteringen under den löpande treårsperioden skall minska.

Utskottet vill framhålla att kulturrådets uppgift bl.a. är att följa utvecklingen inom kulturområdet och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen vid genomförandet av denna. I anslutning till sitt förslag till anslagsframställning skall kulturrådet göra en sammanfattande bedömning av utvecklingen av de verksamheter inom kulturområdet där kulturrådet inte disponerar medlen. Förslag till åtgärder som kan föranledas av bedömningen skall också göras. I de särskilda myndighetspecifika direktiven inför budgetåret 1993/94, som ovan berörts, kommer enligt vad utskottet inhämtat, ett uppdrag att ges till kulturrådet om redovisningar med utvärderingar av anslagen. Då det gäller avvägningen mellan beslut av kulturrådet, regeringen och riksdagen hänvisar utskottet också till sina uttalanden förra året (bet. 1988/89:KrU15 s. 21) samt ett senare avsnitt i detta betänkande om anslaget Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.

Enligt utskottets mening är det inte erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av motionsyrkandena, nämligen yrkande 15 i motion Kr255 och yrkande 1 i motion Kr338.

Utskottet har i det föregående avstyrkt motionsförslag av företrädare för moderata samlingspartiet om att statens kulturråd skall avskaffas. Utskottet avstyrker även yrkande 1 i motion Kr290 (m) om att det som ett första steg i avvecklingen av myndigheten skall göras en nedskärning av regeringens förslag till medelsanvisning med 4 milj. kr. Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen att det anvisas ett förslagsanslag av 19 529 000 kr. till kulturrådet.

Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2)

Anslagsstruktur

Från detta reservationsanslag anvisas bidrag för skilda ändamål till organisationer och institutioner på kulturområdet samt till visst internationellt kulturutbyte. Anslaget omfattar enligt regeringens förslag 31 anslagsposter eller delposter (se bil. 10 s. 331—332). Det föreslås en medelsanvisning under anslaget på totalt 96 631 000 kr.

I förhållande till förra årets budget har bl.a. den förändringen gjorts att ändamål inom området bildkonst, konsthantverk m.m. förts samman till en gemensam delpost benämnd Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m., som kulturrådet bör fördela.

Motionärerna bakom motion Kr257 (fp) och motion Kr290 (m) motsätter sig att de angivna bidragsändamålen sammanförs till en delpost. I förstnämnda motion anförs att riksdagen genom en sammanslagning avhänder sig möjligheterna att påverka de kulturpolitiska bedömningarna vid medelsfördelningen. Motion Kr370 (mp) torde i här aktuell del ha samma syfte som de båda andra motionsyrkandena.

Utskottet avstyrker motionsyrkandena (yrkande 2 i motion Kr257, yrkande 11 i motion Kr290 och yrkande 4 i motsvarande del i motion Kr370). Utskottet anser nämligen att regeringens förslag står i god överensstämmelse med vad utskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande 1988/89:KrU15 (s. 21) förra året uttalade om att regeringen om den så finner lämpligt i begränsad utsträckning under en anslagspost får sammanföra ändamål som är varandra närliggande.

Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (anslagspost 1)

Anslagsposten uppgår för innevarande budgetår till 15 656 000 kr. Regeringen föreslår att den räknas upp med 4 milj. kr. till 19 656 000 kr. Eftersom det samtidigt föreslås att 2 milj. kr. som hitintills beräknats under denna anslagspost för utvecklingsverksamhet vid de centrala museerna i fortsättningen skall beräknas under annat anslag (se anslaget G 31 i bet. KrU21) innebär regeringens förslag en ökning av anslagsposten — inkl. sedvanlig prisomräkning — med 6 milj. kr. Enligt motion Kr290 (m) yrkande 2 skall anslagsposten inte tillföras den angivna förstärkningen om 6 milj. kr. Motionärerna menar att

stödet till kulturen redan i budgetsammanhang så långt möjligt bör anvisas för specificerade ändamål och inte vara en fri resurs för kulturrådet.

Motionärerna bakom motion Kr364 (vpk) vill att anslagsposten skall ökas med 2 milj. kr. för att ge ett större utrymme för förstärkning av amatörkulturverksamhet (yrkande 1).

Enligt motion Kr338 (c) yrkande 2 i här aktuell del bör anslagsposten minskas med 2 milj. kr. för att ge utrymme för vissa utvecklingsinsatser för regional utställningsverksamhet (se anslag G 31 i bet. KrU21).

Vidare bör enligt nämnda yrkande i motsvarande del och enligt yrkande 2 i motion Kr227 (c) 2 milj. kr. av anslagsposten reserveras för projektverksamhet som i samarbete med samlingslokalorganisationerna riktar sig till de kultursvagaste orterna.

Utskottet godtar de skäl som i budgetpropositionen anges för en uppräknig av anslagsposten (bil. 10 s. 337). Inte minst för att kulturrådet skall kunna förstärka sitt engagemang då det gäller barn- och ungdomskulturen och för att kvaliteten i amatörverksamheten skall kunna förstärkas behöver myndigheten ha vissa fria resurser. Uppräkning av anslagsposten bör göras till det av regeringen föreslagna beloppet. Utskottet avstyrker således motion Kr290 yrkande 2, motion Kr364 yrkande 1 och motion Kr338 yrkande 2 i motsvarande del.

Det finns inte något hinder för kulturrådet att använda resurserna under anslagsposten för sådan projektverksamhet som föreslås i sistnämnda motion och i motion Kr227. Utskottet anser det emellertid inte motiverat att begränsa kulturrådets handlingsfrihet på det sätt som ett bifall till motionskraven skulle innebära. Utskottet avstyrker därför motion Kr227 yrkande 2 och motion Kr338 yrkande 2 i motsvarande del.

Som ovan angetts skall kulturrådets resurser för utvecklingsarbete användas bl.a. för att förstärka kvaliteten i amatörverksamheten. Detta skall ske mot bakgrund av bl.a. ett förslag som lagts fram i rapporten (Ds 1989:36) Kultur i hela landet om samarbete mellan professionella och amatörer på kulturområdet. Det föreslås att ett antal arbetsstipendier inrättas för att ge möjlighet för konstnärer som vill ägna sig åt att utveckla arbetsmetoder för att höja kvaliteten inom amatörverksamheten. Utbildningsministern anför att förslaget är värt att pröva under en treårsperiod. Han anför vidare följande (bil. 10 s. 82).

Resurser bör därför avsättas som gör det möjligt att inrätta ett antal arbetsstipendier på upp till tre år för yrkesverksamma konstnärer och pedagoger på olika kulturområden, för att de skall verka som handledare för amatörer. Verksamheten bör ges en stor variation både när det gäller ämnesråden och organisatoriska lösningar.

Det kan dock vara ändamålsenligt att pröva en regional förankring genom att ge stipendieinnehavaren en organisatorisk hemvist t.ex. genom en anknytning till studieförbund eller kulturinstitutioner på länsnivå. Kulturrådet bör svara för den närmare utformningen av denna försöksverksamhet.

I motion Kr364 (vpk) framhålls att fördelningen av amatörkulturstipendierna bör göras på grundval av ansökningar från amatörkulturorganisationer och studieförbund. Motionärerna uttrycker farhågor för att stipendierna kommer att användas för att gynna institutioner och enskilda kulturarbetare. Det bör finnas en aktiv medverkan från amatörernas egna organisationer vid uppläggnings- och utvecklingsverksamheten.

Utskottet anser att vad som anförs av motionärerna inte står i motsättning till vad som anförs i budgetpropositionen. Kulturrådet bör ha stor frihet att inom ramen för de riktlinjer som ovan redovisats ta ställning till utformningen av en försöksverksamhet med arbetsstipendier. Det är en självklarhet att studieförbundens långvariga erfarenhet och kompetens måste tas till vara. Anknytning till kulturinstitutioner bör också kunna ske. Det finns inte skäl att utesluta amatörkulturorganisationerna. I fråga om dessa likaväl som i fråga om andra organisatoriska huvudmän måste en bedömning naturligtvis ske i varje enskilt fall. Med det anförda får motion Kr364 i här aktuell del anses besvarad (yrkande 2).

Centrala amatörorganisationer (delpost 2.1)

Som utskottet angett i avsnittet om Vissa särskilda frågor (s. 23) avser regeringen att i nästa års budgetproposition presentera förslag till åtgärder inom amatörkulturområdet. Mot bakgrund härav och då regeringen föreslår en icke obetydlig realuppräknings av förevarande delpost — med 900 000 kr. — tillstyrker utskottet regeringens förslag att ett belopp på 5 355 000 kr. skall beräknas för anslagsposten. Motion Kr370 (mp) yrkande 2 om en ytterligare uppräknings med 3 milj. kr. avstyrks.

Centrumbildningar (delpost 2.2)

I samverkan med arbetsmarknadsstyrelsen genomför statens kulturråd en översyn av centrumbildningarnas organisation och verksamhet. Det är angeläget att denna översyn fullföljs skyndsamt. I avvaktan på resultatet av översynen är det angeläget att stödet till centrumbildningarna förstärks väsentligt. Med anledning av motionsförslag bör delposten för bidrag till centrumbildningar därför bestämmas till ett högre belopp än det av regeringen föreslagna. Utskottet föreslår att delposten bestäms till 5 712 000 kr. Detta innebär ett tillstyrkande av yrkande 5 i motion Kr257 (fp) om en uppräknings med 700 000 kr. utöver vad som föreslagits i propositionen. Genom utskottets ställningstagande tillgodoses i betydande utsträckning följande yrkanden om uppräknings utöver regeringens förslag, nämligen yrkande 3 i motion Kr338 (c) om en uppräknings med 1 000 000 kr., yrkandet i motion Kr295 (vpk) om en uppräknings om 1 200 000 kr. och yrkande 3 i motion Kr370 (mp) om en uppräknings med likaledes 1 200 000 kr.

I budgetpropositionen (bil. 10 s. 338) framhålls att folkparkerna, Folkets hus, bygdegårdarna och Våra gårdar har viktiga kulturpolitiska uppgifter. De är naturliga träffpunkter för många människor. De bedriver också betydelsefull verksamhet för barn och ungdom. I propositionen beräknas en ökning med totalt 1,5 milj. kr. i första hand för att främja en fortsatt satsning på kultur för barn och ungdom. Dessa medel bör enligt propositionen fördelas så att 600 000 kr. ges till vardera Folkparkernas centralorganisation och Folkets husföreningarnas riksorganisation, 200 000 kr. till Bygdegårdarnas riksorganisation och 100 000 kr. till Våra gårdar.

I enlighet med det anförda föreslås i budgetpropositionen att 4 638 000 kr. skall beräknas som bidrag till Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (delpost 2.3). Utskottet godtar regeringens förslag. Detta innebär ett avstyrkande av dels motion Kr290 (m) yrkande 3 om minskning av delposten med 500 000 kr., dels motion Kr338 (c) yrkande 4 i motsvarande del om viss ökning av delposten, dels motion Kr227 (c) yrkande 1 i motsvarande del om ökning av delposten med 478 000 kr.

Utskottet godtar också regeringens förslag att 2 035 000 kr. skall beräknas för bidrag till Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstatställningar m.m. (delpost 2.4). Därmed avstyrks dels motion Kr290 yrkande 4 om minskning av delposten med 500 000 kr., dels motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del om viss ökning av delposten, dels motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del om ökning av delposten med 428 000 kr.

Bidrag till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (delpost 2.5) bör i enlighet med regeringens förslag utgå med 466 000 kr. Motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del om viss ökning av bidraget samt motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del om ökning av bidraget med 305 000 kr. avstyrks.

Utskottet tillstyrker även regeringens förslag att delposten Våra gårdar för kulturverksamhet (delpost 2.6) skall bestämmas till 212 000 kr. Motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del om viss ökning av bidraget och motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del om ökning av bidraget med 202 000 kr. avstyrks.

Baltiska institutet (delpost 2.8)

Regeringen föreslår efter prisomräkning att 578 000 kr. beräknas för bidrag till Baltiska institutet. En ytterligare uppräknings, nämligen med 200 000 kr., föreslås i motion Kr290 (m) yrkande 5.

Vid sin bedömning av motionskravet beaktar utskottet att det av regeringen under utrikeshuvudtiteln i budgetpropositionen (se främst bil. 5 s. 65 och 123) och i motioner med anledning därav lagts fram förslag till ett omfattande ökat stöd till Baltikum och till Östeuropa i

övrigt. Förslagen behandlas av utrikesutskottet (se bet. 1989/90:UU14, 15 och 16). Utskottet biträder regeringens förslag och avstyrker motionsyrkandet.

1989/90:KrU17

Immigrantinstitutet för arkiv- och dokumentationsverksamhet (delpost 2.9)

Utskottet — som konstaterar att Immigrantinstitutet numera erhåller kommunalt stöd för sin verksamhet — anser att det är motiverat med en uppräknig av bidraget med 100 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Detta innebär att 437 000 kr. bör beräknas för ändamålet. Riksdagen bör inte detaljreglera användningen av medlen. Utskottets ställningstagande innebär att följande motioner i större eller mindre utsträckning tillgodoses, nämligen motion Kr228 (fp), motion Kr243 (m), motion Kr245 (c), motion Kr 260 (s) och motion Kr341 (vpk).

Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. (delpost 2.12)

För innevarande budgetår har medel till organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. anvisats under följande poster:

2.7 Stiftelsen Gerlesborgsskolan	707 000
2.13 Konstfrämjandet	5 401 000
2.14 Sveriges konstföreningars riksförbund	1 800 000
2.15 Grafiska sällskapet	271 000
2.16 Föreningen för nutida svenskt silver	34 000
2.17 Föreningen Svensk form	1 167 000
2.18 Föreningen Handarbetets vänner	200 000
2.19 Eskilstuna kommun för Svenskt barnbildarkiv	108 000
2.20 Konsthantverkskooperativ	483 000

Som anges i det inledande avsnittet under detta anslag har de angivna ändamålen förts samman till en gemensam delpost. Summan av de ovan redovisade delposterna uppgår till 10 171 000 kr. En uppräknig med 1 107 000 kr. till 11 278 000 kr. föreslås i budgetpropositionen. Detta innebär en förstärkning av delposten med 700 000 kr. utöver sedvanlig prisomräknig. Delposten skall få disponeras för stöd till även andra organisationer än de ovan angivna.

För att i första hand ge utrymme för en väsentlig höjning av bidraget till Föreningen Handarbetets vänner bör delposten räknas upp med 100 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Genom ställningstagandet kommer — som en följd av vad nedan anges om bidraget till nämnda organisation — i någon mån utrymmet för att öka bidraget även till andra organisationer att öka. Uppräknigen av delposten föreslås ske med anledning av motion Kr257 (fp) yrkande 3, motion Kr290 (m) yrkande 12, motion Kr338 (c) yrkande 6 och motion Kr370 (mp) yrkande 6, samtliga motioner i motsvarande del.

Föreningen Handarbetets vänner bör erhålla ett bidrag från delposten om 300 000 kr., vilket innebär en ökning med 100 000 kr. Detta bör riksdagen med anledning av motionerna Kr257 yrkande 3, motion Kr290 yrkande 8 och motion Kr338 yrkande 6, samtliga motioner i motsvarande del, som sin mening ge regeringen till känna.

Det bör ankomma på kulturrådet att bestämma bidragen till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund. Förslag om att riksdagen skall besluta omfördela resurserna mellan de båda organisationerna i motion Kr290 yrkandena 6 och 7 avstyrks därför. Detsamma gäller motion Kr370 yrkande 6 i vad den avser beslut av riksdagen om viss höjning av bidraget till en av organisationerna.

Form/Design Center i Malmö är en lokalavdelning av Föreningen Svensk form.

Som närmare framgår av utskottets betänkande KrU21 skall länsmusseerna ges möjlighet att inom grundbeloppssystemets ram inleda samarbete med andra institutioner i länet. Systemet har föreslagits bl.a. i syfte att sådana institutioner som Form/Design Center i Malmö skall kunna få stöd. Enligt vad utskottet inhämtat har formuleringarna i budgetpropositionen tillkommit med hänsyn till det stödbehov denna institution har. Det ankommer på berörda huvudmän att undersöka möjligheterna till samarbete för att därigenom skapa förutsättningar för stöd via grundbeloppssystemet. Utskottet vill här också framhålla att Föreningen Svensk form har möjlighet att få del av den uppräkningsav förevarande delpost som föreslås och att lokalavdelningen i Malmö — på sätt som redan nu sker — kan få stöd från sin centralorganisation.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Kr213 (c,fp,mp) och motion Kr290 (m) yrkande 12 i motsvarande del. Båda motionerna syftar till att direkt stöd skall utgå till Form/Design Center i Malmö.

Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990 (anslagspost 3)

Regeringen föreslår en uppräkningsav anslagsposten med 215 000 kr. till 4 340 000 kr. Utskottet är inte berett att förorda en större uppräkningsav än den sålunda föreslagna och avstyrker därför motion Kr290 (m) yrkande 9 om en uppräkningsav med ytterligare 500 000 kr.

Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten (anslagspost 4)

För innevarande budgetår uppgår statsbidraget till 865 000 kr. Regeringen föreslår en uppräkningsav av bidraget med 60 000 kr. till 925 000 kr.

Vadstena-akademien har stor betydelse ur kulturell och turismässig synpunkt. Akademien har lyckats kombinera publikverksamhet med pedagogiskt arbete och forskning, där unga blivande professionella musikartister får verka i en historisk miljö. Det är omvittnat att verksamheten nationellt och internationellt håller hög konstnärlig kvalitet.

Mot denna bakgrund och med beaktande av vad utskottet inhämtat om Vadstena-akademiens ekonomiska situation anser utskottet att stiftelsen bör få ett statsbidrag på 1 200 000 kr. Detta belopp överstiger det i budgetpropositionen beräknade med 275 000 kr.

Det sagda innebär att utskottet tillstyrker motion Kr257 (fp) yrkande 4, motion Kr290 (m) yrkande 10, motion Kr292 (c,m,fp,vpk,mp) yrkande 1, motion Kr338 (c) yrkande 5 och motion Kr370 (mp) yrkande 5. I huvudsak tillgodoses yrkandet i motion Kr340 (vpk) liksom syftet med motion Kr291 (s).

Med hänsyn till utskottets ställningstagande förra året beträffande anslagskonstruktionen anser utskottet det inte erforderligt med någon riksdagens åtgärd med anledning av yrkande 2 i motion Kr292 (se bet. 1988/89:KrU15 s. 21). Det föreslås i yrkandet att det även i fortsättningen skall ankomma på riksdagen att precisera storleken av statsbidraget till Vadstena-akademien.

Kultur i arbetslivet (anslagspost 7)

Underlag för bl.a. utvecklingen av stödet till kultur i arbetslivet kommer att finnas i det utredningsarbete kulturrådet bedriver om åtgärder för att nå nya grupper, vilket är avsett att läggas till grund för förslag i nästa års budgetproposition.

För nästa budgetår bör medel till kultur i arbetslivet beräknas med belopp som regeringen föreslagit, nämligen 7 280 000 kr. Motion Kr294 (vpk) om en uppräknings med 4 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit avstyrks således. Det samma gäller motion Kr290 (m) yrkande 13 som innehåller krav på att medel för ändamålet inte skall beräknas under anslaget.

Till Stiftelsen Svenska institutets disposition (delpost 9.2)

Regeringen har räknat upp delposten med 500 000 kr. utöver prisomräkning och föreslår att 1 454 000 kr. beräknas för ändamålet. Utskottet anser sig inte kunna förorda en ytterligare uppräknings av delposten. Utskottet avstyrker därför motion Kr290 (m) yrkande 14 om att det utöver regeringens förslag skall beräknas 500 000 kr. för ändamålet.

Svenska föreningen Norden (delpost 9.3)

Statens bidrag till Svenska föreningen Norden har tidigare redovisats under fyra olika delposter. Utbildningsministern anser det lämpligt att Svenska föreningen Norden själv får fördela statsbidraget på sina olika verksamhetsområden. I enlighet härmed föreslås ett medelsbidrag under en delpost om 4 991 000 kr.

I motion Kr339 (c,vpk,mp) utvecklas utförligt behovet av — utöver vad som föreslagits i budgetpropositionen — utökade resurser till Svenska föreningen Norden för att säkra ett fullgörande av alla de viktiga åligganden föreningen har. Motionärerna understryker särskilt vikten av insatser för den nordiska kulturgemenskapen i den pågående

europiska förändringsprocessen. Motionärerna föreslår att riksdagen dels beräknar ett bidrag av 6 150 000 kr. till Svenska föreningen Norden, dels beräknar ett bidrag av 440 000 kr. under en särskild delpost till Stiftelsen för Föreningen Nordens institut Biskops-Arnö.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en väsentlig uppräknings av medlen till Svenska föreningen Norden bör göras. Uppräkningen bör med bifall till motionen i motsvarande del bestämmas så att det totalt beräknas det belopp till föreningen som anges i motionen eller således 6 590 000 kr., vilket innebär att bidraget höjs med 1 599 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Utskottet kan däremot inte tillstyrka en ändring av regeringens förslag till anslagskonstruktion. I denna del avstyrks motionen således (yrkande 2 delvis).

Frågan om inrättande av en ny anslagspost för stöd till barnkultur

Utskottet avstyrker motion Kr296 (vpk) om att det skall beräknas 1 milj. kr. till en ny anslagspost avsedd att disponeras av konstnärsnämnden för stöd till barnkultur. Utskottet hänvisar till den betydande uppräknings av anslagspost 1 som föreslås mot bakgrund av behovet att stödja bl.a. barnkultur.

Medelsanvisningen

Genom utskottets ställningstagande i det föregående bör det i propositionen föreslagna anslagsbeloppet ändras, bl.a. med anledning av motion Kr290 (m) yrkande 15. Detta yrkande är ett följdyrkande till konkreta ändringsförslag som utskottet behandlat i det föregående.

Bidrag till samisk kultur (G 3)

I budgetpropositionen föreslås satsningar på samisk kultur och utbildning på grundval av en översyn som avsett en analys av den samiska kulturens förutsättningar, förändringsfaktorer och utvecklingsmöjligheter. Utskottet, som hänvisar till redovisningen i propositionen (bil. 10 s. 88–95), tillstyrker det förslag som föreläggs riksdagen under detta anslag och som innebär en ökning av anslaget med 2,5 milj. kr. utöver sedvanlig prisomräkning.

En motion, nämligen Kr272 (fp), har väckts i anslutning till anslaget. Motionären vill att samebiblioteket — de samiska samlingarna vid folkbiblioteket i Vilhelmina — skall förklaras vara av riksintresse och att för nästa budgetår 250 000 kr. av förevarande anslag skall avsättas för att vidmakthålla och utveckla biblioteksverksamheten.

Med anledning av motionen vill utskottet anföra följande. De medel som anvisas under anslaget fördelas av samefondens kulturdelegation efter prioriteringar, som görs av samerna själva. Denna princip bör inte frångås. Utskottet — som vill nämna att Vilhelmina kommun förra året av kulturdelegationen beviljats ett engångsbelopp för den pressklippssamling som ingår i de samiska samlingarna — avstyrker motionen.

Utskottet hemställer

1. beträffande *de kulturpolitiska målen*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 1,
1989/90:Kr257 yrkande 1, 1989/90:Kr258 yrkande 1 och
1989/90:Kr370 yrkande 1,
res. 1 (m, fp, c, mp)
res. 2 (vpk)
2. beträffande *en utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut m.m.*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkandena 1 och 8,
res. 3 (c)
3. beträffande *ökade ekonomiska insatser på kulturområdet*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr258 yrkandena 2 och 3,
res. 4 (vpk)
4. beträffande *familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkandena 4, 5 och 6,
res. 5 (m)
5. beträffande *krav på kulturpolitiken att ge alla kulturytringar utvecklingsmöjligheter*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 2,
res. 6 (m)
6. beträffande *sammansättning av styrelser och nämnder*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 17,
res. 7 (m, fp, c)
7. beträffande *vidgad användning av beställningar*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 11,
res. 8 (c)
8. beträffande *kulturen som en regional utvecklingsfaktor*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 2,
res. 9 (c)
9. beträffande *ett riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna m.m.*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 3,
res. 10 (c)
10. beträffande *nationalscenbegreppet m.m.*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 4,
1989/90:Kr264 yrkande 1 och 1989/90:Kr342 yrkande 1,
res. 11 (c, vpk, mp)
11. beträffande *förortskulturen*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr374 yrkande 1,
res. 12 (c)
12. beträffande *decentralisering av beslut*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 8,
res. 13 (m)

13. beträffande *sponsring*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 10, 1989/90:Kr256 yrkande 10 och 1989/90:Kr258 yrkande 5,

res. 14 (m, fp)

res. 15 (c)

res. 16 (vpk)

14. beträffande *sponsring av nytt kulturhus i Karlstad m.m.*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr254,

15. beträffande *kulturfonder*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 11 och 1989/90:Kr258 yrkande 4,

res. 17 (m)

16. beträffande *ansvaret för marknadsföringen*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 9,

res. 18 (m)

17. beträffande *nyemission av aktier*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 12,

res. 19 (c)

18. beträffande *vissa lönebidragsfrågor*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 13 och 1989/90:Kr256 yrkande 12,

res. 20 (m, fp, c, mp)

19. beträffande *investeringsstöd till icke-statliga byggnader för kulturändamål*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr267 yrkande 2 och 1989/90:Kr307 yrkande 3,

20. beträffande *stöd till investeringar i nya lokaler för länsmuseumet — Murberget — i Västernorrland*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr241, 1989/90:Kr269 och 1989/90:Kr369,

21. beträffande *investeringsbidrag för nybyggnad av lokaler för medeltidsmuseumet i Lödöse*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr210, 1989/90:Kr271 och 1989/90:Kr350,

22. beträffande *turist- och kulturprojekten Dalslands kanal och Lödöse medeltidsmuseum*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr336,

23. beträffande *kulturinsatser i Jämtlands län*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr259,

24. beträffande *ny musikteater i Göteborg*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr230, 1989/90:Kr231 och 1989/90:Kr302 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

res. 21 (s)

25. beträffande *finansiering av en ny musikteater i Göteborg*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 19,

res. 22 (m)

26. beträffande *finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 17,
res. 23 (m)

27. beträffande *körsången och andra amatörkulturfrågor*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr293 och 1989/90:Kr364 yrkande 3,

28. beträffande *kulturutbudet för kvinnor*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr527 yrkande 1,

29. beträffande *folkmusik och folkdans*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr348,

30. beträffande *kurdiskt kulturcentrum*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr261,

31. beträffande *kostnadsfria boklån*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 5,

32. beträffande *frågan om avvecklande av kulturrådet*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr256 yrkande 7,
res. 24 (m)

33. beträffande *en kulturproposition vart tredje år*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 14,
res. 25 (c)

34. beträffande *förändring av anslagstyperna*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr255 yrkande 16,
res. 26 (c)

35. beträffande *kulturrådets roll i framtiden*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 15 och 1989/90:Kr338 yrkande 1,

res. 27 (c)

36. beträffande *medelsanvisningen till Statens kulturråd*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 1 till *Statens kulturråd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 19 529 000 kr.,

res. 28 (m)

37. beträffande *anslagsstrukturen*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 2, 1989/90:Kr290 yrkande 11 och 1989/90:Kr370 yrkande 4 i motsvarande del,

res. 29 (m, fp, c, mp)

38. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr290 yrkande 2, 1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr338 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 19 656 000 kr.,

res. 30 (m)

res. 31 (c)

res. 32 (vpk)

39. beträffande *bidrag till viss projektverksamhet från anslagsposten under mom. 38*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 2 och 1989/90:Kr338 yrkande 2 i motsvarande del,

res. 33 (c)

40. beträffande *amatörkulturstipendier från anslagsposten under mom. 38*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr364 yrkande 2,

41. beträffande *beräkning av medel för delposten Centrala amatörorganisationer*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr370 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 5 355 000 kr.,

res. 34 (mp)

42. beträffande *beräkning av medel för delposten Centrumbildningar*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr257 yrkande 5 i motsvarande del samt med anledning av proposition 1989/90:100 och motionerna 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkande 3 och 1989/90:Kr370 yrkande 3, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 5 712 000 kr.,

43. beträffande *beräkning av medel för delposten Folkparker-
nas centralorganisation för central service m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkande 3 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 4 638 000 kr.,

res. 35 (m)

res. 36 (c)

44. beträffande *beräkning av medel för delposten Folkets
husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkande 4 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 2 035 000 kr.,

res. 37 (m)

res. 38 (c)

45. beträffande *beräkning av medel för delposten Bygdegårdar-
nas riksförbund för kulturverksamhet*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 466 000 kr.,

res. 39 (c)

46. beträffande *beräkning av medel för delposten Våra gårdar* att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 212 000 kr.,

res. 40 (c)

47. beträffande *beräkning av medel för delposten Baltiska institutet*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 5 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 578 000 kr.,

res. 41 (m)

48. beträffande *beräkning av medel för delposten Immigrantinstitutet för arkiv- och dokumentationsverksamhet*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr260 och 1989/90:Kr341, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 437 000 kr.,

49. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m.*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr338 yrkande 6 och 1989/90:Kr370 yrkande 6, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 11 378 000 kr.,

50. beträffande *bidrag till Föreningen Handarbetets vänner*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr290 yrkande 8 och 1989/90:Kr338 yrkande 6, samtliga motioner i motsvarande del, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

51. beträffande *bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr290 yrkandena 6 och 7 samt 1989/90:Kr370 yrkande 6 i motsvarande del,

res. 42 (m)

res. 43 (mp)

52. beträffande *bidrag till Form/Design Center i Malmö*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr213 och 1989/90:Kr290 yrkande 12 i motsvarande del,

53. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med

avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 9 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 4 340 000 kr.,

res. 44 (m, fp)

54. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten*

att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 4, 1989/90:Kr290 yrkande 10, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkande 5 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, samt med anledning av proposition 1989/90:100 och motionerna 1989/90:Kr291 och 1989/90:Kr340, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 1 200 000 kr.,

55. beträffande *uttalande om särskild anslags- eller delpost för det ändamål som anges vid mom. 54*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr292 yrkande 2,

56. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr290 yrkande 13 och 1989/90:Kr294, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 7 280 000 kr.,

res. 45 (m)

res. 46 (vpk)

57. beträffande *beräkning av medel för delposten Till Stiftelsen Svenska institutets disposition*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 14 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 1 454 000 kr.,

res. 47 (m)

58. beträffande *anslagskonstruktionen för bidrag till Svenska föreningen Norden*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr339 yrkande 2 i motsvarande del,

59. beträffande *beräkning av medel till delposten Svenska föreningen Norden*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och med bifall till motion 1989/90:Kr339 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 6 590 000 kr.,

60. beträffande *beräkning av medel för en ny anslagspost för stöd till barnkultur*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr296 i motsvarande del,

res. 48 (vpk)

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*

att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkande 10, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkande 5, 1989/90:Kr339 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 3 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341 och 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkandena 2, 3, 4, 5, 9, 13 och 14, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr338 yrkandena 2 och 4, 1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 99 405 000 kr.,

res. 49 (m) — villk. 30, 35, 37, 41, 44, 45 och 47

res. 50 (fp) — villk. 44

res. 51 (c) — villk. 31, 36, 38, 39 och 40

res. 52 (vpk) — villk. 32, 46 och 48

res. 53 (mp) — villk. 34

62. beträffande *särskilt uttalande om samebiblioteket* att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr272 yrkande 1,

63. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till samisk kultur* att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr272 yrkande 2 till *Bidrag till samisk kultur* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 5 429 000 kr.

Stockholm den 3 april 1990

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m)*, Åke Gustavsson (s), Maja Bäckström (s), Berit Oscarsson (s)**, Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Anders Nilsson (s)*, Lars Ahlmark (m), Sylvia Pettersson (s)*, Erkki Tammenoksa (s), Leo Persson (s), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c), Alexander Chrisopoulos (vpk)***, Kaj Nilsson (mp), Ingegerd Sahlström (s), Ulla Berg (s), Göran Åstrand** och Elisabeth Persson (vpk)*.

* Vid mom. 1—18 och mom. 20—63

** Vid mom. 19

Reservationer

1. De kulturpolitiska målen (mom. 1)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c) och Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Även i år" och på s. 12 slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Det råder fortfarande enighet om de åtta kulturpolitiska mål som fastställdes år 1974. Under årens lopp och särskilt på 1980-talet har emellertid i olika sammanhang, bl.a. i riksdagsmotioner, framställts krav på en komplettering av måten med andra sådana. Utskottet anser nu tiden vara inne att närmare pröva om så skall ske. I första hand bör prövningen ske med utgångspunkt i de förslag och synpunkter som redovisas i motionerna av företrädare för moderata samlingspartiet, folkpartiet och centerpartiet. Det bör sålunda prövas om de i motionerna förordade målen om konstnärlig kvalitet och främjande av mångfald i kulturyttringarna samt rimliga arbetsvillkor för landets fritt arbetande konstnärer bör fastställas som nya mål för kulturpolitiken. Även andra kompletteringar kan behöva övervägas. I en av motionerna har anförts synpunkter av innehåll att det bör övervägas om det nu gällande s.k. decentraliseringsmålet bör omformuleras så att det klarare framgår att samhället skall verka för att det i alla delar av landet kan utvecklas ett allsidigt kulturliv.

Vd utskottet anförd bör riksdagen med anledning av motion Kr256 yrkande 1, motion Kr257 yrkande 1 och motion Kr370 yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna. Motion Kr258 yrkande 1 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *de kulturpolitiska målen*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 1, 1989/90:Kr257 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 1 och med avslag på motion 1989/90:Kr258 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anförd,

2. De kulturpolitiska målen (mom. 1)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar med "Även i år" och på s. 12 slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

I partimotion Kr258 (yrkande 1) vill vänsterpartiet kommunisterna att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om riktlinjer för kulturpolitiken.

Motionärerna utvecklar utförligt sina synpunkter. Utskottet delar motionärernas uppfattning. Detta innebär också att utskottet godtar de

slutsatser motionärerna kommer fram till. Utskottet anser därför att riksdagen bör ställa sig bakom riktlinjer för kulturpolitiken innebärande åtgärder för

att utveckla och stödja kulturyttringar som vänder sig mot förtryck och degradering av människan och i stället genom sitt motstånd bidrar till en fri och allsidig utveckling,

att därvid särskilt stödja den kulturella kampen från de utsatta grupper med särskilda erfarenheter och behov, vilket förutsätter klassamhällets nedbrytande,

att främja såväl bevarandet och utvecklingen av vårt mänskliga och nationella kulturarv som de nya kulturella strömningar som vid varje tid bryter fram som uttryck för nya generationers erfarenheter och kamp,

att skapa bättre villkor såväl för utövande konstnärer på alla kulturområden, som för amatörer och grupper samt för den mångsidiga kulturverksamhet som bedrivs av folkbildningsorganisationer och andra folkrörelser, på arbetsplatser och i bostadskvarter,

att verka för alla människors delaktighet och medskapande i kulturen från barn- och ungdomsåren och framåt under skoltiden, i arbetslivet och under pensionsåren,

att genom en allmän ideologisk och politisk kamp bekämpa de beroendeförhållanden och förtrycksformer som i klassamhället drabbar konst och kultur och skapa utrymme och möjligheter för ett fritt konstnärligt och kulturellt skapande.

Utskottet tillstyrker således motion Kr258 yrkande 1. Motionerna Kr256 yrkande 1, Kr257 yrkande 1 och Kr370 yrkande 1 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. *beträffande de kulturpolitiska målen*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr258 yrkande 1 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 1, 1989/90:Kr257 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. En utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut m.m. (mom. 2)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Under en" och på s. 13 slutar med "motion Kr255" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att 1974 års kulturpolitiska mål alltjämt är giltiga. Som framhålls i motion Kr255 föreligger det dock ett behov av att få till stånd en samlad utvärdering av hur de olika målen har uppnåtts. Det finns anledning tro att medlen för att nå målen i centrala delar måste förnyas, bl.a. i syfte att nå decentraliseringsmålet. Vid en utvärdering måste också de ändrade förutsättningar på det mediepolitiska området vägas in.

Det måste vidare enligt utskottets mening — likaledes i enlighet med vad som anförs i motion Kr255 — göras en ingående analys av

kulturens ekonomiska villkor, eftersom en så låg andel av statsbudgeten går till kultur. Analysen måste ligga till grund för formulering av ett långsiktigt mål för statens kultursatsningar. Målet bör vara att år 2000 skall en procent av statsbudgeten gå till kulturella ändamål.

Utskottet tillstyrker således motion Kr255 yrkandena 1 och 8.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *en utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr255 yrkandena 1 och 8 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Ökade ekonomiska insatser på kulturområdet (mom. 3)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Utskottet tar" och slutar med "yrkandena avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en procent av statsbudgeten bör avsättas för insatser på kulturområdet. Regeringen bör i enlighet med detta ställningstagande förelägga riksdagen konkreta förslag om ytterligare medelsanvisning till kulturändamål. Med hänsyn till det tidsutrymme som behövs för regeringen att bereda ärendet bör medel för de ytterligare insatserna anvisas på tilläggsbudget efter förslag av regeringen under hösten 1990. Vad utskottet anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr258 yrkandena 2 och 3 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 3 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

3. beträffande *ökade ekonomiska insatser på kulturområdet* att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr258 yrkandena 2 och 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen (mom. 4)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Motionsyrkandena ger" och på s. 14 slutar med "5 och 6)" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning om betydelsen av barns och ungdoms möte med kulturen. Goda kontakter mellan generationerna och en skola som låter varje individ utvecklas efter sina bästa förutsättningar ger de unga del av en levande kulturtradition. Vad i motionen anförts om familjens, förskolans och skolans roll i dessa avseenden bör riksdagen, med bifall till yrkandena 4, 5 och 6 i motion Kr256, som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr256 yrkandena 4, 5 och 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Krav på kulturpolitiken att ge alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter (mom. 5)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "avstyrks motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i vad motionärerna anfört i fråga om nödvändigheten av att ge alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter. Det är det unga nyskapandet, de smala kultursektionerna och de eftersatta grupperna — inte det politiska och fackliga etablissemanget — som behöver stöd. Vad i motionen anförts om detta bör riksdagen med bifall till yrkande 2 i motion Kr256 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *krav på kulturpolitiken att ge alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr256 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Sammansättning av styrelser och nämnder (mom. 6)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp) och Stina Gustavsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "är erforderlig" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att omfattande partsrepresentation måste undvikas i kulturrådet, kulturinstitutionernas styrelser och nämnder på kulturområdet. I viss utsträckning har en utveckling mot en minskad partsrepresentation startats. Det är angeläget att denna utveckling går vidare och breddas till hela kultursektorn.

Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motion Kr255 yrkande 17 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *sammansättning av styrelser och nämnder*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr255 yrkande 17 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Vidgad användning av beställningar (mom. 7)

1989/90:KrU17

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar med "Utskottet delar" och på s. 15 slutar med "budgetpropositionen 1991" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att regeringen utan att avvakta resultatet av konstnärsutredningens arbete bör ta initiativ i syfte att få till stånd en vidgad tillämpning av det system som gäller för beställningar enligt enprocentsregeln för offentlig utsmyckning. Likartade beställningar bör således göras även på andra områden än bildkonstområdet.

Vad utskottet sålunda anfört bör riksdagen med anledning av motion Kr255 yrkande 11 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 7 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

7. beträffande *vidgad användning av beställningar*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr255 yrkande 11 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. Kulturen som en regional utvecklingsfaktor (mom. 8)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet konstaterar" och slutar med "motionsyrkandet (yrkande 2)" bort ha följande lydelse:

Som utförligt utvecklats i motion Kr255 (c) har kulturen stor betydelse som regional utvecklingskraft. Kulturen stärker bygdens och ortens självtillit, kulturen ger orten ett gott renommé, kulturen bryter isoleringen och kulturen främjar kulturlivet och skapar kontaktpunkter. Utskottet hänvisar till den utförliga framställningen i motionen.

Utskottet får anledning att närmare utveckla sin syn på kulturen som en regional utvecklingsfaktor i yttrande till arbetsmarknadsutskottet över proposition 1989/90:76 om regionalpolitik för 90-talet. Riksdagen bör dock redan nu som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört om regionalpolitiken. Utskottet tillstyrker motion Kr255 yrkande 2.

dels att moment 8 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

8. beträffande *kulturen som en regional utvecklingsfaktor*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr255 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

10. Ett riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna m.m. (mom. 9)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet vill" och på s. 16 slutar med "(yrkande 3)" bort ha följande lydelse:

De tre R:en — Riksteatern, Riksutställningar och dåvarande Rikskonserter — var tänkta att spela en framträdande roll för förverkligandet av decentraliseringsmålet i 1974 års kulturpolitik. De skulle dels ha en egen produktion avsedd för turnéverksamhet, dels främja de nationella kulturinstitutionernas aktiviteter utanför lokaliseringssorten Stockholm. Som ett led i den utvärdering av kulturpolitiken, som har krävts av företrädare för centerpartiet, bör man särskilt överväga huruvida ett återinförande av ett riksomfattande aktivitetsansvar till de nationella institutionerna är motiverat. Den nuvarande ordningen kan innebära att dessa känner sig befriade från det riksomfattande ansvar som egentligen tillkommer dem. De tre R:en bör även i framtiden ha en roll i decentraliseringsarbetet, också när det gäller de nationella kulturinstitutionerna. På kulturområdet behöver det nämligen inte vara någon nackdel om flera aktörer verkar samtidigt. Det främjar mångfalden.

I enlighet med det anförda tillstyrker utskottet yrkande 3 i motion Kr255.

dels att moment 9 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

9. beträffande *ett riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr255 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

11. Nationalscenbegreppet m.m. (mom. 10)

Jan Hyttring (c), Stina Gustavsson (c), Kaj Nilsson (mp) och Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Utskottet gör" och på s. 17 slutar med "Kr342 yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Utskottet gör (=utskottet 8 rader) invändningsfri definition. Detta är inte ett skäl att avvisa motionskravet. Det finns snarare starka skäl att i enlighet med vad som anförs i motionen söka skapa en hållbar definition av begreppet nationalscen. Så bör ske med utgångspunkt i de fem riktlinjer som anges i motionen.

I enlighet med vad som anförs i motionen bör följande nationalscener finnas, nämligen i Stockholm Operan och Dramaten, i Göteborg Stora Teatern och Stadsteatern, i Malmö Stadsteatern för musicals och operetter, i sydöstra Sverige i första hand Kronobergsteatern i Växjö, eventuellt med Östgötabelaletten, dock med bibehållen lokalisering,

samt i norra Sverige Norrlandsoperan i Umeå och som talscen Västerbottensteatern, eventuellt Norrbottensteatern eller Mittlänsteatern. I ett senare skede bör norra Sverige få en dansteater som nationalscen.

Vad utskottet anfört med anledning av motionerna Kr255 yrkande 4, Kr264 yrkande 1 och Kr342 yrkande 1 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 10 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

10. beträffande *nationalscenbegreppet m.m.*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 4, 1989/90:Kr264 yrkande 1 och 1989/90:Kr342 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

12. Förortskulturen (mom. 11)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Det är" och slutar med "bör vidtas" bort ha följande lydelse:

I motion Kr374 (c) framhålls att det är viktigt att den statliga kulturpolitiken i högre grad än hittills inriktar sig på förortskulturen (yrkande 1). Utskottet delar denna uppfattning. Insatser för förortskulturen är av stor betydelse som ett led i strävandena att skapa en levande och fungerande storstadsmiljö. Detta utvecklas närmare i motionsmotiveringen (se motion Bo250).

Utskottet tillstyrker motion Kr374 yrkande 1.

dels att moment 11 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

11. beträffande *förortskulturen*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr374 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

13. Decentralisering av beslut (mom. 12)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "I budgetpropositionen" och slutar med "yrkande 8" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening behövs det, så som anförts i motion Kr256, en ny organisation för en decentraliserad fördelning av det offentliga stödet till kulturen. Större frihet att forma regionala och lokala lösningar måste ges. Utskottet tillstyrker yrkande 8 i motion Kr256 om att riksdagen hos regeringen begär förslag med angiven inriktning.

dels att moment 12 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

12. beträffande *decentralisering av beslut*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr256 yrkande 8 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

14. Sponsring (mom. 13)

1989/90:KrU17

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Margareta Fogelberg (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "Utskottet vidhåller" och på s. 19 slutar med "utskottet motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser nu, liksom åren 1984—1989 (se senast bet. 1988/89:KrU15 res. 8) att gåvor, donationer och depositioner, vilka ej är förenade med belastande villkor samt en riktigt utformad sponsorverksamhet som ej står i strid med de kulturpolitiska målen, bör välkomnas inom kulturområdet. Sådant stöd kan ge ökat utrymme för exempelvis gästspel, internationellt utbyte och inköp av eljest svåröverkomliga nyförvärv.

Viss försiktighet måste naturligtvis iakttas då det gäller stöd till basresurserna för kulturinstitutioner. Stat eller kommun får nämligen inte bli bundna av att fortsätta en verksamhet eller att hålla den på viss nivå som en följd av att en sponsor drar tillbaka sitt stöd.

Det sagda hindrar naturligtvis inte att det finns fall där stöd till en basresurs bör kunna accepteras. Om en huvudman bedömer att den aktuella verksamheten är kulturpolitiskt motiverad och att det budgetmässigt kommer att bli möjligt att efter en tid fortsätta verksamheten utan sådant stöd utifrån, kan det enligt utskottets mening inte finnas några vägande invändningar mot ett sponsorskap. I ett sådant fall leder sponsringen till att utbyggnaden av basresursen tidigareläggs, vilket måste hälsas med tillfredsställelse.

Med anledning (= utskottet 10 rader) för sponsring.

I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motion Kr258 (vpk), såvitt däri förordas ett uttalande om att sponsring ej bör förekomma inom kulturlivet (yrkande 5).

Vad utskottet anfört om sponsring bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av motionerna Kr255 yrkande 10 och Kr256 yrkande 10.

dels att moment 13 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

13. beträffande *sponsring*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 10 och 1989/90:Kr256 yrkande 10 samt med avslag på motion 1989/90:Kr258 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

15. Sponsring (mom. 13)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "Utskottet vidhåller" och på s. 19 slutar med "utskottet motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser (= res. 14, 19 rader) med tillfredsställelse. Utskottet delar uppfattningen i motion Kr255 att vissa riktlinjer bör gälla för

sponsring av offentliga kulturinstitutioner. Dessa riktlinjer bör ha det innehåll som anges i motionen och som i allt väsentligt redovisats i betänkandet.

I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motion Kr258 (vpk), såvitt däri förordas ett uttalande om att sponsring ej bör förekomma inom kulturlivet (yrkande 5).

Vad utskottet anfört om sponsring bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av motionerna Kr255 yrkande 10 och Kr256 yrkande 10.

dels att moment 13 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

13. beträffande *sponsring*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 10 och 1989/90:Kr256 yrkande 10 samt med avslag på motion 1989/90:Kr258 yrkande 5 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

16. Sponsring (mom. 13)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "Utskottet vidhåller" och på s. 19 slutar med "utskottet motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i vänsterpartiet kommunisternas partimotion, Kr258, anser partiet att kampen för en progressiv kultur, det svenska arbetande folkets kultur, är en av de primära uppgifterna för arbetarrörelsen och arbetarpartierna.

Mot denna bakgrund bör man också se det privata näringslivets och den kapitalistiska industrins alltmer ökade intressen för kulturen. Det skall ses i första hand som ett försök från kapitalets sida att påverka den ideologiska debatten genom satsningar på sådana kulturyttringar som sammanfaller med, eller åtminstone inte kommer i motsättning till, dess värderingar och intressen. Det skall också ses som ett försök att skapa en allmänt progressiv och positiv bild, där företagen framstår som en integrerad del av samhället med motsvarande beroendeförhållanden. Man försöker utnyttja kulturen, inte bara som reklam- eller enkelt marknadsföringsobjekt, utan också och framför allt som ett språkrör för en med deras intresse sammanfallande ideologi. I motsats till de statliga kulturanslagen med sina övergripande prioriteringar och allsidiga satsningar, som utgår från i demokratisk ordning beslutade kulturprogram som går att påverka, är kapitalets sponsring i sin ensidighet och målinriktning ett hot mot den konstnärliga friheten, och yttrandefriheten.

Av anförda skäl bör sponsring inom det allmänna kulturlivet inte förekomma. Det bör riksdagen -- med bifall till motion Kr258 yrkande 5 och med avslag på motionerna Kr255 yrkande 10 och Kr256 yrkande 10 -- som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 13 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1989/90:KrU17

13. beträffande *sponsring*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr258 yrkande 5 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 10 och 1989/90:Kr256 yrkande 10 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

17. Kulturfonder (mom. 15)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 19 börjar med "Med hänvisning" och slutar med "i Kr258)" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening är regeringens handläggning av riksdagens begäran om överbäganden rörande möjligheterna att skapa en eller flera kulturfonder inte godtagbar. Det gjorda utredningsarbetet har knappast haft det djup och den bredd som uppenbarligen varit riksdagens syfte. Utskottet anser därför att riksdagen bör begära att regeringen beslutar att låta återuppta det påbörjade utredningsarbetet. Självfallet bör resultatet av detta redovisas för riksdagen. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna Kr256 yrkande 11 och Kr258 yrkande 4 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 15 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

15. beträffande *kulturfonder*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 11 och 1989/90:Kr258 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

18. Ansvar för marknadsföringen (mom. 16)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Som framhålls" och slutar med "*marknadsföringen* understryks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att kulturens företrädare bör stödjas i sitt arbete med att utveckla goda marknadskontakter. De bör själva få disponera det statliga stöd som är avsett för ändamålet. Vad i motionen anförts om kulturinstitutionernas och kulturorganisationernas ansvar för marknadsföringen bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 16 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

16. beträffande *ansvaret för marknadsföringen*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr256 yrkande 9 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

19. Nyemission av aktier (mom. 17)

1989/90:KrU17

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Den lämnade" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Som närmare utvecklas i motion Kr255 är nyemission riktad till allmänheten ett sätt att skaffa nya medel till kulturinstitutioner som bedrivs i aktiebolagsform — bland dem Operan och Dramaten (yrkande 12). Aktietecknande från allmänhetens sida kan tänkas ske av ideella skäl och genom ägandet kan ett kulturellt engagemang kanaliseras. Av tidsskäl bör förslag i enlighet med motionens syfte läggas fram på tilläggsbudget hösten 1990.

dels att moment 17 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

17. beträffande *nyemission av aktier*

att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr255 yrkande 12 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

20. Vissa lönebidragsfrågor (mom. 18)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c) och Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Utskottet utgår" och slutar med "avstyrks därför" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det angeläget att regeringen särskilt uppmärksammar problem på kultursektorn i här aktuellt avseende. Vad utskottet anfört med anledning av motion Kr255 yrkande 13 och Kr256 yrkande 12 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 18 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

18. beträffande *vissa lönebidragsfrågor*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 13 och 1989/90:Kr256 yrkande 12 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

21. Ny musikteater i Göteborg (mom. 24)

Åke Gustavsson, Maja Bäckström, Anders Nilsson, Sylvia Pettersson, Erkki Tammenoksa, Leo Persson, Ingegerd Sahlström och Ulla Berg (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 22 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "till känna" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det inte påkallat med något riksdagens initiativ i frågan för närvarande. Motionerna Kr230 (fp), Kr231 (vpk) och Kr302 (c) avstyrks därför.

dels att moment 24 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

24. beträffande *ny musikteater i Göteborg*
att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr230, 1989/90:Kr231
och 1989/90:Kr302,

22. Finansiering av en ny musikteater i Göteborg (mom. 25)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 23 börjar med "Utskottet konstaterar" och slutar med "motionen avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet ansluter sig till motionärernas förslag att hälften av överskottet från penninglotteriets kulturlotteri under två år skall avsättas till musikteatern och att staten därtill skall bidra med ett belopp som motsvarar insamlade sponsormedel. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av yrkande 19 i motion Kr256.

dels att moment 25 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

25. beträffande *finansiering av en ny musikteater i Göteborg*
att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr256 yrkande
19 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet
anfört,

23. Finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm (mom. 26)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 23 börjar med "Även yrkande" och slutar med "skall utlysas" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att hälften av de medel som inflyter genom penninglotteriets kulturlotteri under två år reserveras för ett nytt bildkonstmuseum. Vidare bör staten bidra med lika stort belopp som det som anskaffas genom stöd från sponsorer. Vad utskottet anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna med anledning av motion Kr256 yrkande 17.

dels att moment 26 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

26. beträffande *finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm*
att riksdagen med anledning av motion 1989/90:Kr256 yrkande
17 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet
anfört,

24. Frågan om avvecklande av kulturrådet (mom. 32)

1989/90:KrU17

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Utskottet har" och slutar med "yrkande 7)" bort ha följande lydelse:

Kulturrådet har, som motionärerna framhåller, fått en alltför dominerande roll. Det bör därför avskaffas. Bidragsfördelning uppgifter kan i stället med fördel handläggas av en rad sinsemellan oberoende organ. Utskottet tillstyrker motion Kr256 yrkande 7.

dels att moment 32 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

32. beträffande *frågan om avvecklande av kulturrådet*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr256 yrkande 7
som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

25. En kulturproposition vart tredje år (mom. 33)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 25 börjar med "Utskottet vill" och på s. 26 slutar med "(yrkande 14)" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en samlad kulturproposition bör föreläggas riksdagen vart tredje år. I propositionen skall treårsramar för kulturanslagen läggas fast. I propositionen bör också utförligt presenteras utvecklingsprogram för olika kulturverksamheter. Om treårsbudgetar införs får aktörerna på kulturområdet betydligt lättare än vad de nu har att planera sin verksamhet med den omsorg som krävs. Utskottet tillstyrker i enlighet med det anförda motion Kr255 yrkande 14.

dels att moment 33 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

33. beträffande *en kulturproposition vart tredje år*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr255 yrkande 14
som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

26. Förändring av anslagstyperna (mom. 34)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 26 börjar med "Ett i" och slutar med "s. 20–21)" bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker ett i motion Kr255 framlagt förslag om ändring av anslagstyperna (yrkande 16). Det bör således finnas dels driftsmedel, dels projekt- och utvecklingsmedel.

dels att moment 34 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

34. beträffande *förändring av anslagstyperna*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr255 yrkande 16
som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

27. Kulturrådets roll i framtiden (mom. 35)

1989/90:KrU17

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 26 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "motion Kr338" bort ha följande lydelse:

Efter övergången till treårsbudgetar bör i enlighet med vad som föreslås i motion Kr235 kulturrådets främst uppgift bli att förbereda kulturpropositionen vart tredje år. Arbetet skall inriktas på att ta fram ett allsidigt underlag för regeringsförslag och riksdagsbeslut samtidigt som den allmänna kulturpolitiska debatten främjas. Myndighetens roll vid anslagshanteringen under den löpande treårsperioden skall minska. Detta är ett sätt att hindra att kulturrådet utvecklas till ett kulturverk. Vad utskottet anfört med anledning av motionsyrkandena bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 35 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

35. beträffande *kulturrådets roll i framtiden*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr255 yrkande 15 och 1989/90:Kr338 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

28. Medelsanvisningen till Statens kulturråd (mom. 36)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 27 börjar med "Utskottet har" och slutar med "till kulturrådet" bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt motionsförslag om att statens kulturråd skall avvecklas (res. 24). Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motion Kr290 om att det som ett första steg i avvecklingen skall göras en nedskärning av regeringens förslag till medelsanvisning till myndigheten med 4 milj. kr. (yrkande 1). Utskottet anser därför att det bör anvisas ett förslagsanslag på 15 529 000 kr. till kulturrådet.

dels att moment 36 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

36. beträffande *medelsanvisningen till Statens kulturråd*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 1 samt med anledning av proposition 1989/90:100 till *Statens kulturråd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 15 529 000 kr.,

29. Anslagsstrukturen (mom. 37)

1989/90:KrU17

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c) och Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 27 börjar med "Utskottet avstyrker" och slutar med "varandra närliggande" bort ha följande lydelse:

Under 1980-talet har olika ändamål inom den nu föreslagna delposten Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. varit föremål för förändringar vid riksdagsbehandlingen av budgetpropositionen. Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen gått alltför långt i fråga om sammanförande av olika bidragsändamål under delposten. I nästa års budgetproposition bör därför de olika bidragsändamålen inom delposten ånyo uppföras som särskilda poster. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av yrkande 2 i motion Kr257, yrkande 11 i motion Kr290 och yrkande 4 i motsvarande del i motion Kr370 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 37 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

37. beträffande *anslagsstrukturen*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 2, 1989/90:Kr290 yrkande 11 och 1989/90:Kr370 yrkande 4 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

30. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (mom. 38)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Utskottet godtar och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

I enlighet med vad som anförs i motion Kr290 bör stödet till kulturen redan i budgetsammanhang så långt möjligt anvisas för specificerade ändamål och inte vara en fri resurs för kulturrådet. Utskottet tillstyrker därför förslaget i motionen om att anslagsposten inte skall tillföras den förstärkning om 6 milj. kr. som föreslås av regeringen (yrkande 2). Genom detta ställningstagande tillgodoses yrkande 2 i här aktuell del i motion Kr338 om en minskning med 2 milj. kr. av anslagsposten. Vidare innebär ställningstagandet att yrkande 1 i motion Kr364 avstyrks.

dels att moment 38 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

38. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 2 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr338 yrkande 2 i motsvarande del samt med

avslag på motion 1989/90:Kr364 yrkande 1 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 13 656 000 kr.,

1989/90:KrU17

31. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (mom. 38)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Utskottet godtar" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

För att ge utrymme för vissa utvecklingsinsatser för regional utställningsverksamhet (se anslag G 31 i bet. KrU21) bör anslagsposten bestämmas till ett beopp som är 2 milj. kr. lägre än det av regeringen föreslagna. Utskottet tillstyrker således yrkande 2 i här aktuell del i motion Kr338. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr290 yrkande 2 i viss utsträckning tillgodoses och att yrkande 1 i motion Kr364 avstyrks.

dels att moment 38 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

38. *beträffande beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr338 yrkande 2 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr290 yrkande 2 i motsvarande del samt med avslag på motion 1989/90:Kr364 yrkande 1 i motsvarande del beslutar att under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 17 656 000 kr.,

32. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (mom. 38)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Utskottet godtar" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Anslagsposten bör ökas med 2 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit för att ge utrymme för förstärkning av amatörkulturverksamheten. Utskottet tillstyrker därför motion Kr364 yrkande 1. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr290 yrkande 2 och motion Kr338 yrkande 2 i här aktuell del avstyrks.

dels att moment 38 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

38. *beträffande beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr364 yrkande 1 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 samt med avslag på motionerna 1989/90:Kr290 yrkande 2 och

1989/90:Kr338 yrkande 2, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 21 656 000 kr.,

1989/90:KrU17

33. Bidrag till viss projektverksamhet från anslagsposten under mom. 38 (mom. 39)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 28 börjar med "Det finns" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

I enlighet med vad som föreslås i motion Kr338 yrkande 2 i här aktuell del och i motion Kr227 yrkande 2 bör 2 milj. kr. av anslagsposten användas av kulturrådet för projektverksamhet som riktar sig till de kultursvagaste orterna. Samarbete bör ske med samlingslokalorganisationerna. Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till yrkandena som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 39 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

39. beträffande *bidrag till viss projektverksamhet från anslagsposten under mom. 38*

att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 2 och 1989/90:Kr338 yrkande 2 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

34. Beräkning av medel för delposten Centrala amatörorganisationer (mom. 41)

Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 29 börjar med "Som utskottet" och slutar med "milj. kr. avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det angeläget med en väsentlig realförstärkning av resurserna till amatörkulturområdet. Utskottet tillstyrker därför förslag i motion Kr370 (mp) om en uppräknig av delposten Centrala amatörorganisationer med 3 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 2). Delposten skall således bestämmas till 8 355 000 kr.

dels att moment 41 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

41. beträffande *beräkning av medel för delposten Centrala amatörorganisationer*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr370 yrkande 2 i motsvarande del och med anledning av proposition 1989/90:100 beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 8 355 000 kr.,

35. Beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (mom. 43)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "I enlighet" och slutar med "med 478 000 kr." bort ha följande lydelse:

Uppräkningen av bidraget till Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (delpost 2.3) bör starkt begränsas. Delposten bör bestämmas till 4 138 000 kr., vilket innebär en uppräknings med 255 000 kr. av det bidrag som utgår innevarande budgetår. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr290 (m) yrkande 3 tillstyrks och att motionerna Kr227 yrkande 1 och Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, avstyrks. De båda sistnämnda motionerna innehåller yrkanden om en uppräknings utöver vad regeringen föreslagit.

dels att moment 43 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

43. *beträffande beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 3 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 samt med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 4 138 000 kr.,

36. Beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (mom. 43)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "I enlighet" och slutar med "med 478 000 kr." bort ha följande lydelse:

Delposten bör bestämmas till belopp som föreslagits av statens kulturråd, nämligen 5 116 000 kr. Detta innebär en uppräknings av det av regeringen föreslagna beloppet med 478 000 kr. Utskottet tillstyrker genom detta ställningstagande motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del. Motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del tillgodoses i väsentlig utsträckning genom ställningstagandet och motion Kr290 yrkande 3 avstyrks.

dels att moment 43 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

43. *beträffande beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr227 yrkande 1 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr338 yrkande 4 i motsvarande del samt med

avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 3 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 5 116 000 kr.,

1989/90:KrU17

37. Beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m. (mom. 44)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Utskottet godtar" och slutar med "med 428 000 kr." bort ha följande lydelse:

Även uppräkningsbidraget till Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m. (delpost 2.4) bör begränsas. Delposten bör bestämmas till 1 535 000 kr. Utskottets ställningstagande innebär att motion Kr290 (m) yrkande 4 tillstyrks och att motionerna Kr227 yrkande 1 och Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, avstyrks.

dels att moment 44 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

44. beträffande *beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 4 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 samt med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1 och 1989/90:Kr338 yrkande 4, båda motionerna i motsvarande del, beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 1 535 000 kr.,

38. Beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m. (mom. 44)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Utskottet godtar" och slutar med "med 428 000 kr." bort ha följande lydelse:

Även denna delpost bör bestämmas till belopp, som föreslagits av statens kulturråd, nämligen 2 463 000 kr. Detta innebär en uppräkningsbeloppet med 428 000 kr. Utskottet tillstyrker genom detta ställningstagande motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del. Motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del tillgodoses i väsentlig utsträckning genom ställningstagandet och motion Kr290 yrkande 4 avstyrks.

dels att moment 44 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

44. beträffande *beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m.*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr227 yrkande 1 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 och

motion 1989/90:Kr338 yrkande 4 i motsvarande del samt med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 4 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 2 463 000 kr.,

39. Beräkning av medel för delposten Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (mom. 45)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Bidrag till" och slutar med "kr. avstyrks" bort ha följande lydelse:

Bidrag till Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (delpost 2.5) bör utgå med belopp som statens kulturråd föreslagit, nämligen 771 000 kr. Detta innebär en uppräknings med 305 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del tillstyrks genom ställningstagandet, och motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del tillgodoses i väsentlig mån.

dels att moment 45 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

45. beträffande *beräkning av medel för delposten Bygdegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr227 yrkande 1 i motsvarande del samt med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr338 yrkande 4 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 771 000 kr.,

40. Beräkning av medel för delposten Våra gårdar (mom. 46)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Utskottet tillstyrker" och slutar med "kr. avstyrks" bort ha följande lydelse:

Delposten Våra gårdar för kulturverksamhet (delpost 2.6) bör bestämmas till 414 000 kr., vilket är det belopp som statens kulturråd föreslagit. I budgetpropositionen föreslås 212 000 kr. Genom utskottets ställningstagande tillstyrks motion Kr227 yrkande 1 i motsvarande del och tillgodoses i väsentlig mån motion Kr338 yrkande 4 i motsvarande del.

dels att moment 46 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

46. beträffande *beräkning av medel för delposten Våra gårdar*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr227 yrkande 1 i motsvarande del samt med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr338 yrkande 4 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 414 000 kr.,

41. Beräkning av medel för delposten Baltiska institutet (mom. 47)

1989/90:KrU17

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 30 börjar med "Vid sin" och på s. 31 slutar med "avstyrker motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Vid sin (= utskottet 5 rader) i övrigt. Även mot denna bakgrund är det i den nuvarande politiska situationen i Baltikum angeläget att förstärka stödet till Baltiska institutet. Utskottet tillstyrker därför förslaget i motion Kr290 om en uppräknig av bidraget till Baltiska institutet med 200 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 5). Bidraget bör bestämmas till 778 000 kr.

dels att moment 47 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

47. beträffande *beräkning av medel för delposten Baltiska institutet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 5 i motsvarande del och med anledning av proposition 1989/90:100 beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 778 000 kr.,

42. Bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (mom. 51)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 32 börjar med "Det bör" och slutar med "av organisationerna" bort ha följande lydelse:

Det är motiverat att en omfördelning av de statliga bidragen till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund görs. Sedan sedvanlig uppräknig — i lika mån för båda organisationerna — av de nuvarande bidragsbeloppen gjorts bör 500 000 kr. överföras från Konstfrämjandet till Sveriges konstföreningars riksförbund. Härigenom tillgodoses syftet med yrkandena 6 och 7 i motion Kr290 (m). Motion Kr370 yrkande 6 tillgodoses härigenom i här aktuell del.

dels att moment 51 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

51. beträffande *bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr290 yrkandena 6 och 7 samt 1989/90:Kr370 yrkande 6 i motsvarande del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

43. Bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (mom. 51)

Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 32 börjar med "Det bör" och slutar med "av organisationerna" bort ha följande lydelse:

Inom ramen för det belopp som utskottet anser bör beräknas för delposten finns utrymme för en väsentlig höjning av bidraget till Sveriges konstföreningars riksförbund. Höjningen bör med anledning av motion Kr370 yrkande 6 i motsvarande del bestämmas till 500 000 kr. utöver vad som blir resultatet av sedvanlig uppräknig av det bidrag som utgår för innevarande budgetår. Genom detta ställningstagande tillgodoses yrkande 7 i motion Kr290. Yrkande 6 i samma motion avstyrks.

dels att moment 51 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

51. beträffande *bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr290 yrkande 7 och 1989/90:Kr370 yrkande 6 i motsvarande del samt med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

44. Beräkning av medel för anslagsposten Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990 (mom. 53)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Margareta Fogelberg (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 32 börjar med "Regeringen föreslår" och slutar med "500 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i olika sammanhang framhållit den betydelse föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern har ur kulturell och turistmässig synpunkt. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motion Kr290 (m) yrkande 9 räknar upp anslagsposten med 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Anslagsposten bör därför bestämmas till 4 840 000 kr.

dels att moment 53 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

53. beträffande *beräkning av medel för anslagsposten Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 9 i motsvarande del samt med anledning av proposition 1989/90:100 beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 4 840 000 kr.,

45. Beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet (mom. 56)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 33 börjar med "För nästa" och slutar med "under anslaget" bort ha följande lydelse:

Som framhålls i motion Kr290 (m) kanaliserar projekt av den typ kultur i arbetslivet representerar stora resurser till en förhållandevis stark grupp. Detta går rakt emot den inriktning utskottet vill ge kulturpolitiken – att främja mångfald och frihet. Utskottet ansluter sig även i övrigt till de synpunkter som anförs i motionen. Medel bör därför inte beräknas för anslagsposten (yrkande 13). I enlighet härmed avstyrks motion Kr294 (vpk) om en uppräknig av anslagsposten.

dels att moment 56 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

56. *beträffande beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 13 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr294 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 medel inte skall beräknas,

46. Beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet (mom. 56)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 33 börjar med "För nästa" och slutar med "under anslaget" bort ha följande lydelse:

Det är angeläget med en väsentlig uppräknig av anslagsposten. Den bör därför som föreslås i motion Kr294 (vpk) räknas upp med 4 milj. kr. utöver det av regeringen föreslagna beloppet och bestämmas till 11 280 000 kr. Motion Kr290 (m) yrkande 13 avstyrks.

dels att moment 56 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

56. *beträffande beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr294 i motsvarande del, med anledning av proposition 1989/90:100 samt med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 13 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 11 280 000 kr.,

47. Beräkning av medel för delposten Till Stiftelsen Svenska institutets disposition (mom. 57)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 33 börjar med "Regeringen har" och slutar med "för ändamålet" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser det angeläget att Svenska institutet har goda resurser för internationellt samarbete på kulturområdet. Utskottet tillstyrker därför motion Kr290 (m) yrkande 14 om en uppräknig med 500 000 kr. av delposten utöver vad regeringen föreslagit.

dels att moment 57 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

57. beträffande *beräkning av medel för delposten Till Stiftelsen Svenska institutets disposition*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 14 i motsvarande del och med anledning av proposition 1989/90:100 beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 1 954 000 kr.,

48. Beräkning av medel för en ny anslagspost för stöd till barnkultur (mom. 60)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 34 börjar med "Utskottet avstyrker" och slutar med "bl.a. barnkultur" bort ha följande lydelse:

Med hänsyn till vikten av att barnkulturen får stöd bör en ny anslagspost för ändamålet inrättas. Utskottet tillstyrker motion Kr296 i motsvarande del om att 1 milj. kr. beräknas för ändamålet.

dels att moment 60 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

60. beträffande *beräkning av medel för en ny anslagspost för stöd till barnkultur*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr296 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 61 skall beräknas 1 000 000 kr.,

49. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mom. 61)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 30, 35, 37, 41, 44, 45 och 47

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser att moment 61 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*
att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkandena 2, 3, 4, 5, 9, 10, 13 och 14, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkande 5, 1989/90:Kr339 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 2, 3 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341, 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr338 yrkande 4,

1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 86 325 000 kr.,

50. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mom. 61)

Under förutsättning av bifall till reservation 44

Jan-Erik Wikström och Margareta Fogelberg (båda fp) anser att moment 61 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*

att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkande 10 och 14, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkande 5, 1989/90:Kr339 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 3 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341 och 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkandena 2, 3, 4, 5, 9 och 13, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr338 yrkandena 2 och 4, 1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 99 905 000 kr.,

51. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mom. 61)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 31, 36, 38, 39 och 40

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser att moment 61 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*

att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkande 10, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkandena 2 och 5, 1989/90:Kr339 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260,

1989/90:Kr290 yrkandena 2 och 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 3, 4 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341, 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr290 yrkandena 3, 4, 5, 9, 13 och 14, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 98 818 000 kr.,

52. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mom. 61)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 32, 46 och 48

Elisabeth Persson (vpk) anser att moment 61 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*

att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkande 10, 1989/90:Kr292 yrkande 1, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr338 yrkande 5, 1989/90:Kr339, 1989/90:Kr364 yrkande 1 och 1989/90:Kr370 yrkande 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 3 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341 och 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkandena 2, 3, 4, 5, 9, 13 och 14, 1989/90:Kr338 yrkandena 2 och 4 och 1989/90:Kr370 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 106 405 000 kr.,

53. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mom. 61)

Under förutsättning av bifall till reservation 34

Kaj Nilsson (mp) anser att moment 61 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

61. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.*

att riksdagen *dels* med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkandena 4 och 5, 1989/90:Kr290 yrkande 10, 1989/90:Kr292

yrkande 1, 1989/90:Kr338 yrkande 5, 1989/90:Kr339 och 1989/90:Kr370 yrkandena 2 och 5, samtliga motioner i motsvarande del, *dels* med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr228, 1989/90:Kr243, 1989/90:Kr245, 1989/90:Kr257 yrkande 3, 1989/90:Kr260, 1989/90:Kr290 yrkande 12, 1989/90:Kr291, 1989/90:Kr295, 1989/90:Kr338 yrkandena 3 och 6, 1989/90:Kr340, 1989/90:Kr341 och 1989/90:Kr370 yrkandena 3 och 6, samtliga motioner i motsvarande del, ävensom motion 1989/90:Kr290 yrkande 15, *dels* med avslag på motionerna 1989/90:Kr227 yrkande 1, 1989/90:Kr290 yrkandena 2, 3, 4, 5, 9, 13 och 14, 1989/90:Kr294, 1989/90:Kr296, 1989/90:Kr338 yrkandena 2 och 4 och 1989/90:Kr364 yrkande 1, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 102 405 000 kr.,

Särskilda yttranden

1. Familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen (mom. 4)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anför:

Vi erinrar om att det i centerpartimotionen Ub251 utförligt tas upp frågan om bl.a. skolans kulturuppgifter. Denna motion har hänvisats till utbildningsutskottet.

2. Investeringsstöd till icke-statliga byggnader för kulturändamål (mom. 19)

Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c), Kaj Nilsson (mp) och Göran Åstrand (m) anför:

Vi vill framhålla att genom riksdagens beslut att inrätta ett särskilt stöd för investeringar i icke-statliga byggnader för kulturändamål skapas utrymme för att tillgodose krav på statligt stöd till investeringar av det slag som behandlas av utskottet under senare moment i detta betänkande.

3. Turist- och kulturprojekten Dalslands kanal och Lödöse medeltidsmuseum (mom. 22)

Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c) och Elisabeth Persson (vpk) anför:

Vi utgår från att riksantikvarieämbetet vid fördelningen av ifrågasatt medel beaktar angelägenheten av stöd till de här aktuella turist- och kulturprojekten. Vi hänvisar i fråga om Dalslands kanal också till reservation 6 i utskottets betänkande 1989/90:KrU16 om anslag till turism och rekreation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Propositionen	2
Motioner	2
Utskottet	10
Övergripande kulturfrågor	10
Kulturpolitiska mål, m.m.	10
Faktorer av betydelse för att främja kulturen	13
Utvecklingen av det regionala kulturlivet	15
Sponsring, kulturfonder	18
Andra resursförstärkningar	20
Vissa lönebidragsfrågor	20
Byggnadsinvesteringar för icke-statliga kulturbyggnader	21
Vissa särskilda frågor	23
Vissa kulturrådsfrågor. Anslagsstrukturen i framtiden	25
Statens kulturråd (G 1)	27
Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (G 2)	27
Anslagsstruktur	27
Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (anslagspost 1)	27
Centrala amatörorganisationer (delpost 2.1)	29
Centrumbildningar (delpost 2.2)	29
Kulturverksamhet i föreningslivet (delposterna 2.3, 2.4, 2.5 och 2.6)	30
Baltiska institutet (delpost 2.8)	30
Immigrantinstitutet för arkiv- och dokumentationsverksamhet (delpost 2.9)	31
Organisationer inom bild- och formkonstområdet m.m. (delpost 2.12)	31
Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990 (anslagspost 3)	32
Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten (anslagspost 4)	32
Kultur i arbetslivet (anslagspost 7)	33
Till Stiftelsen Svenska institutets disposition (delpost 9.2)	33
Svenska föreningen Norden (delpost 9.3)	33
Frågan om inrättande av en ny anslagspost för stöd till barnkultur	34
Medelsanvisningen	34
Bidrag till samisk kultur (G 3)	34
Hemställan	35

Reservationer	42
1. De kulturpolitiska målen (m, fp, c, mp)	42
2. De kulturpolitiska målen (vpk)	42
3. En utvärdering av 1974 års kulturpolitiska beslut m.m. (c)	43
4. Ökade ekonomiska insatser på kulturområdet (vpk)	44
5. Familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen (m)	44
6. Krav på kulturpolitiken att ge alla kulturyttringar utvecklingsmöjligheter (m)	45
7. Sammansättning av styrelser och nämnder (m, fp, c)	45
8. Vidgad användning av beställningar (c)	46
9. Kulturen som en regional utvecklingsfaktor (c)	46
10. Ett riksomfattande aktivitetsansvar för de nationella kulturinstitutionerna m.m. (c)	47
11. Nationalscenbegreppet m.m. (c, vpk, mp)	47
12. Förortskulturen (c)	48
13. Decentralisering av beslut (m)	48
14. Sponsring (m, fp)	49
15. Sponsring (c)	49
16. Sponsring (vpk)	50
17. Kulturfonder (m)	51
18. Ansvar för marknadsföringen (m)	51
19. Nyemission av aktier (c)	52
20. Vissa lönebidragsfrågor (m, fp, c, mp)	52
21. Ny musikteater i Göteborg (s)	52
22. Finansiering av en ny musikteater i Göteborg (m)	53
23. Finansiering av ett museum för bildkonst i Stockholm (m)	53
24. Frågan om avvecklande av kulturrådet (m)	54
25. En kulturproposition vart tredje år (c)	54
26. Förändring av anslagstyperna (c)	54
27. Kulturrådets roll i framtiden (c)	55
28. Medelsanvisningen till Statens kulturråd (m)	55
29. Anslagsstrukturen (m, fp, c, mp)	56
30. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (m)	56
31. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (c)	57
32. Beräkning av medel för anslagsposten Till statens kulturråds disposition för utvecklingsverksamhet (vpk)	57
33. Bidrag till viss projektverksamhet från anslagsposten under mom. 38 (c)	58
34. Beräkning av medel för delposten Centrala amatörorganisationer (mp)	58
35. Beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (m)	59
36. Beräkning av medel för delposten Folkparkernas centralorganisation för central service m.m. (c)	59

37. Beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m. (m)	60
38. Beräkning av medel för delposten Folkets husföreningarnas riksorganisation för konstutställningar m.m. (c)	60
39. Beräkning av medel för delposten Bydegårdarnas riksförbund för kulturverksamhet (c)	61
40. Beräkning av medel för delposten Våra gårdar (c)	61
41. Beräkning av medel för delposten Baltiska institutet (m)	62
42. Bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (m)	62
43. Bidrag till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (mp)	62
44. Beräkning av medel för anslagsposten Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten vid Drottningholmsteatern spelsäsongen 1990 (m, fp)	63
45. Beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet (m)	63
46. Beräkning av medel för anslagsposten Kultur i arbetslivet (vpk)	64
47. Beräkning av medel för delposten Till Stiftelsen Svenska institutets disposition (m)	64
48. Beräkning av medel för en ny anslagspost för stöd till barnkultur (vpk)	65
49. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (m)	65
50. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (fp)	66
51. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (c)	66
52. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (vpk)	67
53. Medelsanvisningen till Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. (mp)	67
Särskilda yttranden	68
1. Familjens, förskolans och skolans betydelse för att främja kulturen (c)	68
2. Investeringsstöd till icke-statliga byggnader för kulturrändamål (m, fp, c, mp)	68
3. Turist- och kulturprojekten Dalslands kanal och Lödöse medeltidsmuseum (fp, c, vpk)	68

